

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32—, polletno
Din 16—, četrtletno Din 9—, ino-
zemstvo Din 64—,
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravištvo: Maribor, Koroska 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000—, pol strani Din 1000—,
četrt strani Din 500—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250—, $\frac{1}{8}$ strani Din 125—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1—

Pri Slomšku pozdravljeni!

Slomšek je zapisal v letu svoje smrti (l. 1862) v »Drobtinicah« te-le besede: »Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njihova lepa dela in znamenite zasluge nam je ravno toliko dolžnost, kakor posnemati njihove slavne zglede. Kdor ne časti svojih slavnih prednikov, ne zasluži biti njih vrli naslednik. Hvalimo torej, dragi prijatelji, sloveče može, rodoljube naše, ponavlja njihov spomin! . . . Upam, da se svetijo njihova častita imena v knjigah večne slave, ter jih bomo nekdaj veselo čitali, ako jih bomo zvesto posnemali v pravi krščanski ljubezni in v rodoljubju. Kakor svetle zvezde na jasnem nebu migljajo, tako nas vabijo, nas milo zovejo in mogočno vlečejo rajni naši rodoljubi, rekoč: Vrli Slovenci! Ne pozabite, da ste sini matere Slave; naj vam bo drago materinsko blago: sveta vera in pa materina beseda! Prava vera bodi vam luč, materin jezik vam bodi ključ do zveličanske narodne omike.«

Slovensko ljudstvo! Te dni se zboreš iz vseh krajev Slovenije v Mariboru, da pozdraviš in proslaviš najsvetlejšo zvezdo, ki miglja na našem domovinskem nebu: Slomška, moža najlepših del, najznamenitejših zaslug in najsłavnijših zglebov, moža, čigar ime je zapisano v knjigah večne slave, in čigar duša je v gledanju božjega bistva in v uživanju nebeskega veselja dosegla to, po čemer je na tem svetu vedno hrepenela in čemur je posvetila vse svoje misli, želje, težnje in dejanja, dokler je v telesu bivala med slovenskim ljudstvom. Slovensko ljudstvo! Pred nekaj dnevi si poslalo v Maribor najdragocenejše, kar imaš in kar moreš našemu narodu podariti, svoje ljube slovenske otroke, naše krepke slovenske dečke in nežne slovenske deklice. K njemu so prišli, ki je za Kristusom bil največji naš mladinoljub, ki je najrajše bival med nedolžnimi otroki, jih poučeval, z njimi prepeval, sestavljal za nje ljubke pesmice, spisal poučne knjige ter položil trdnostno osnovo krščanske in slovenske vzgoje slovenskih otrok. In nežna srca slovenskih otrok so mu skazala globoko hvaležnost: njih sveža grla so prelepo zapela Slomškove pesmi in njih čiste duše so pošljale v nebo nujno prošnjo: Bog poveči svojega služabnika, škofa Antona Martina Slomšeka, da bo pred vesoljno Cerkvio prištet zveličanim!

Za otroci pa možje in žene, fantje in dekleta! Maribor vas iskreno in prisršno pozdravlja. Saj je Maribor Slomškovo mesto. On ga je napravil l. 1859 za sedež lavantinske škofije in s tem za versko in kulturno središče štajerskih in sosednih Slovencev. S tem je postal Maribor s svojim slovenjegorškim zaledjem mogočna trdnjava obmejnega slovenstva, ki je obvarovala in ohranila našo zemljo našemu narodu in naši državi. Kolika hvaležnost gre za to Slomšku, pa tudi božji previdnosti, ki nam je dala moža-voditelja tako pronicajočega pogleda v bodočnost! Koliko hvaležnost zasluži ta največji mož, ki ga je kdaj rodila slovenska mati, za vsa velika dela, ki jih je storil za naš narod! Bil je naš preporoditelj, obnovitelj vere in verskega življenja med našim ljudstvom, buditelj ljubezni do slovenskega jezika in slovenske domovine, nedosežni vzgojitelj slovenske mladine, prosvetitelj slovenskega ljudstva ter utemeljitelj prave krščanske in narodne izobrazbe med našim narodom!

Slovenski fantje! Ko bote te dni klečali na Slomškovem grobu, spomnite se, da počiva v tem grobu srce, ki je vas ljubilo z očetovsko ljubeznijo in gorelo v vnemi za vašo pravo vzgojo, izobrazbo in srečo. Iz groba ti, dragi slovenski mladenič, kliče, kar je Slomšek zapisal v uvodu svoje lepe knjige za mladeniče »Življenja srečen pot«: »Mladi popotnik, srečno hodi! Božji angel naj te vodi! Živi pošteno in bogaboječe!« Vzemi s tega groba kot spomin Slomškov opomin, ki ga je zapisal v isti svoji knjigi za mladeniče: »Skrbno vzgojeni mladeniči so največja sreča in veselje svojega kraja, slaboučeni in razvajeni pa živa nesreča in sramota.« Slovenska dekleta, ponesite s seboj s Slomškovega groba trden sklep, da se bota v bodoče z vso skrbnostjo ravnala po namenih, spodbudah in navodilih, ki jih je za vas izdal Slomšek pred več kot 100 leti (l. 1834) v prelepi knjižici na »žensko mladost«, ki ima naslov »Krščansko devištvo«. Slovenski možje in žene, vi pa vzamite s Slomškovega groba kot spomin s seboj besede, ki jih je Slomšek slovenskemu ljudstvu sporočil v prvem pastirskem listu, ki ga je poslal našemu ljudstvu: »Vaš dom, vi ljubi starši, naj bo za vaše otroke prva šola. Dobra krščanska vzgoja otrok mi največ na srcu leži.« Vsi pa se te dni združimo v iskreni in pobožni molitvi: »Vsemogočni Bog, Oče luči, ki od Tebe pride vsak dober dar, in ki si nam v svojem služabniku škofu Antonu Martinu poslal tolikega učenika in pastirja, usliši naše pobožne molitve in poveličaj ga, da bo pred vesoljno Cerkvio prištet zveličanim. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.«

Preljubo veselje, oj kje si doma?

(Poročilo o Slomškovem mladinskem dnevu v Mariboru.)

Odgovor na svoječasno Slomškovo vprašanje: Kje je doma pravo veselje, je dala naša nežna mladina, ko se je v tako obilnem številu odzvala vabilu na počastitev svetniškega vladike v Maribor na Alojzijev dan 21. junija. Je pričakoval Slomškov Maribor številnega odziva mladih src, da se bo pa zbral iz vseh delov Slovenije nad 15.000 mlačeži, ki je izročila škofu dr. Ivanu Tomažiču podpise za proglašitev Slomška svetnikom, je presenetilo pričakovanje pozrtvovalnih prirediteljev Slomškovih dnevov.

Za sprejem in pozdrav naših mladih Slomškovih častilcev se je odel Maribor v praznično obleko. Vse hiše so bile v zastavah, zbirališča v cvetju in zelenju. Lahko rečemo, da je sprejet obmejni Maribor naše male z veseljem, z navdušenjem in svečno.

Tisočera in tisočera mestna in podeželska mladež je vrnila res prisrčni sprejem z vzornim redom in obnašanjem, nad katerim so se vzgledovali vsi, ki so bili očividi pohoda mladine na Glavni trg, slovensega sprevoda in razhoda po igri »Dva apostola« v Ljudskem vrtu.

Mladina prihaja in se zbira.

Precej mladine je dospelo v Maribor že v soboto in to predvsem s Pohorja, s Koroške in iz Gornje Savinjske doline. Našli so v mestu že preskrbljena prenočišča, v katerih so se odpocili za res naporni glavni dan v nedeljo — na Alojzijevu. Glavne množice mladeži so pripljali v Maribor posebni vlaki, avtobusi in vozovi na vsezgodaj v nedeljo in v skupinah so prihajali otroci pod vodstvom katehetov in učiteljev iz bližnje in daljne okolice. Ganljiv je bil prihod mladine iz vseh delov Slovenije, ker se je vršil med prepevanjem najlepših Slomškovih pesmi.

Ob vseh skrajnih koncih mesta so bila zbirališča, da se je lahko izvršil pohod na Glavni trg v redu brez trenja ter porivanja. Nove zbirališča so čakali mladino reditelji, ki so uredili sprevod ob določeni uri in dajali navodila glede glavnega zборa na Glavnem trgu krog Marijine sohe, glede kosila, okrepečevalnic in za igro v Ljudskem vrtu. Zbiranje je bilo izvršeno po natančnem programu. Ko je bilo vse pripravljeno in je obetalo siguren red, so se začeli ob pol devetih pomikati sprevodi po ulicah proti Glavnemu trgu.

Pred prihodom škofa.

Na Glavnem trgu pred znamenitim Marijnim znamenjem je bil oltar v cvetju in zelenju. Pred oltarjem so se zbrali odličniki. Med njimi pa sreska glavarja dr. Popovič in dr. Šiška, mestni podžupan Franjo Žebot, občinski svetniki, prvi državni pravdnik dr. Zorjan, postajenčnik Perme, zastopnik vojske podpolkovnik Djordašič, šef mestne policije dr. Trstenjak, vođa obmejne policije Krajnovič, šef carinarske Mihajlovič v družbi šefa carinskega oddelka finančne direkcije v Ljubljani Miletiča, prispel je iz Ljubljane tudi šef osnovnega šolstva pri banški upravi Štrukelj, šolski nadzorniki Bobič, Alt in Capuder, prof. dr. Sušnik in drugi. Mladinske vrste so med tem napolnile prostrani trg do zadnjega kotička.

Pestra množica tisočere in tisočere mladeži je prišla do veljave, ko je pozdravljala prihaja, jočega škofa dr. Tomažiča z mahanjem z ročeki. Dolgotrajno mirno in obenem navdušeno valovanje bellih rutic je ganilo vse opazovalce. In vsak gledalec je šepetal sosedu, da je ta tih način pozdrava mnogo iskrenejši in prisrčnejši

nego navdušeni kljici iz polnih grl. Prepričani smo, da se bo pozdrav z belo rutico usidral med našim narodom in bo ostal za svečane bogoslužne prireditve trajen.

Valovanje bellih rutic se je ustavilo, ko je došpel vladika pred oltar in je spregovoril mladini z zvišenega mesta svojo poslanico. Zvočniki so raznašali njegove besede po vsem prostrem trgu, da se je razumela sleherna beseda v najoddaljenejšem kotu ter se neizbrisno vtisnila v mlaada srca.

Škofove besede mladini.

Nadpastir dr. Ivan Tomažič je vsadil v mlaada in udana mu srca bodrilne nauke z naslednjimi besedami:

Danes začenjamо Slomškove dneve. Ob teh dnevih naj bi prišlo kolikor mogoče mnogo ljudstva na Slomškov grob. Tukaj bomo vsi po božno molili, naj Bog poveliča škofa Antona Martina Slomška, da bo pred vesoljno sv. Cerkvijo prištet zveličanim. Prvi ste prišli vi, dragi otroci. Niste se ustrašili dolgega in težavne, ga pota. V velikem številu ste prihiteli pod vodstvom svojih vzgojiteljev sem v Slomškov Maribor. Bodite mi najprisrčnejše pozdravljeni! Prav je, da se Slomškovi prazniki pričenjajo z nastopom šolske mladine. Saj je bil Slomšek po zgledu božjega. Prijatelja otrok velik prijatelj mladine; njej je posvetil svoje moči; smemo reči, da je bil Slomšek največji slovenski vzgojitelj.

Slomškova skrb za mladino.

Cudovito je, kaj vse je storil Slomšek za pravo vzgojo mladine. Kjerkoli je deloval, povsod je bila prva njegova skrb — skrb za mladino. Kot mlad kaplan na Bizeljskem je začetkom šolskega leta 1826 nagovoril svoje šolarje s prisrčnimi besedami: »In vi, otročiči, ljubčekti mojega srca! O, bodite pridni v svoji mladosti, v svojem rožnem cvetu! Nabirajte si sladek med lepih naukov, kakor marljive čebelice, za zimo živiljenja, ko boste sladko uživali, kar se boste zdaj naučili. Glejte, moji otročiči, kako za ljubo vas ima Jezus, vaš najboljši prijatelj, ki vas tako prisrčno k sebi vabi: Pustite male k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo. O, lepo srčno se Njemu priporočite; uslišani boste, kar ga boste prosili.« — Slomšek je oskrbel mladini male knjižice pod imenom »Kratkočasne pravljice.« V uvodu piše: »Naj se otroci po njih učijo Boga zares ljubiti, starše spoštovati, svoje učenike lepo imeti in jih ubogati, greha se zvesto varovati, bogaboječe in pridno od mladih nog živeti, in tako v vinogradu svojega živiljenja skrbeti za časno in večno zvelčanje.« Slomšek je zlagal lepe pesmi, a med vsemi njegovimi pesmimi so najlepše tiste, ki jih je zložil za otroke. Saj poznate ono »Preljubo veselje« in zadnjo kitico: »Oj blažena leta nedolžnih otrok, Vi imate veselje brez težkih nalog: Oh, kako vas srčno nazaj si želim: Al ve ste minula, zastonj se solzim.

Leta 1853 je Slomšek izdal pesmarico »Šola veselega petja za pridno šolsko mladino« in tam piše: »Vse stvari pojo po svoji šegi Bogu čast in hvalo . . . Vreli po kamnu rožljajo in šumljajo slavo Bogu; velike reke hruščijo po strugah in slavijo vsemogočnega Stvarnika, kateri jim daje toliko moč. Pohlevni vetrec, ki pihlja po drevju, časti Boga, kakor mogočen vihar, ki doni po gorah in priklanja drevje. Grilče se na soncu ogreva in krli svojemu Stvarniku hvalo, da živi. Še lepše mu tičice pod nebom veselo pojo: Škrjanček na polju, grlica v zelenem logu

po dne, slavček po noči. Najlepše pa angelci v svetem raju Večnemu slavo pojo. Kako bi molčal človek, venec vseh stvari na svetu. Slajše reči ni na svetu, kakor je lepa pesem.« — Da bi Slomšek učiteljem in duhovnikom dal navodilo za nedeljske šole — takih šol, kakor danes, takrat še ni bilo — je kot dekan v Vuzenici spisal prelepo knjigo »Blaže in Nežica v nedeljski šoli.« Tam piše takole: »V šolo hoditi, med poštene šolarje zapisan biti, je velika sreča in čast. Hočete pridni šolarji biti, posebno trojno dolžnost na skrbi imejte: Bogu prav lepo služiti, se pridno učiti, starše in predstojnike lepo ubogati. Kdor teh dolžnosti ne dopolni, šole vreden ni.« — Kaj ne, dragi otroci, kako lepe nauke vam daje svetniški škof Slomšek! O, ko bi se vi vselej in povsod ravnali po teh zlatih opominih!

Slomšek vzgled šolski mladini.

Slomšeka so njegovi starši lepo vzgojili v strahu božjem. Kakor oče in mati, je bil tudi on globoko veren, marljiv in pobožen. Ponižno, pa s ponosom, je še kot škof priznal, da ga je »kmečka mati rodila in na slamo položila.« — Slomšek je bil priden šolar, ko je zahajal v nedeljsko šolo h kapelanu Prašnikarju; med vsemi učenci je bil vedno najboljši. Na koncu leta je pri javni skušnji Slomšek dobil prvo nagrado: lepo vezan molitvenik in srebrn denar v lepih pisanih trakovih. Najlepše spričevalo mu je dal njegov učitelj in katehet Prašnikar, ko mu je pridigoval pri novi sveti maši. Rekel mu je med drugim: »Ti si bil, ki si vsak dan, če je le bilo mogoče, pol ure daleč pritekel, da si mi pri dariti svete maše stregel; ti si bil, kadar se cerkvenim služabnikom ni ljubilo, da si z menoj šel k bolnikom, naj je bilo vreme kakoršnokoli, lepo ali dež ali sneg, če si tudi čez kolena sneg gazil; ti si bil prvi med vsemi otročiči, ki si z veseljem k mojemu nauku pritekel in zvesto vsak dan zahajal v šolo dve in pol leti.« — Kakor v prvi mladosti, tako je Slomšek pozneje kot dijak ostal veren, marljiv in pobožen. Rad je zahajal v cerkev in tam dolge ure preklečal in premolil pred Najsvetejšim. In kakršen je bil Slomšek v mladih letih, takšen je bil vse svoje živiljenje.

Otroci, posnemajte Slomšeka in molite, da bi bil proglašen svetnikom!

Zdaj, dragi otroci, imam jaz, vaš sedanjši škof, do vas tri prošnje: Prosim vas, pomnite Slomškove zlate nauke in se ravnavajte po njih. Prosim vas, živite tako, kakor se učite v šoli in cerkvi, ter boste po Slomškovem zgledu globoko verni, marljivi in pobožni. Svojo vernost, marljivost in pobožnost kažite tako, da boste lepo molili, se pridno učili, radi hodili k sveti maši in k sv. obhajilu, starše ubogali, da boste krotki in ponižni, kakor je bil ljubi Jezus, vaš najboljši Prijatelj! Prosim vas, molite prav goče, da bi smeli Slomšeka prav kmalu častiti kot svetnika: molitve vaših nedolžnih src bode dobrni Bog najprej uslišal. Če bomo v tem uslišani, bo potem naš sveti Anton Martin Slomšek pred tronom božjim izprosil vam malim in nam odraslim pravo srečo, časno in večno. Bog daj, da bi bilo tako. Amen.

Sv. maša na prostem.

Škofovemu nagovoru je sledila sv. maša, katero je opravil vladika na prostem pri oltarju pri Marijinem znamenju ob prepevanju mladine, ki je globoko ganila vse starejše s svojimi tisočerimi milimi in ubranimi glasi. Pod vodst-

vom stolnega kapelnika g. Gašpariča je pričela vojaška godba stare ljudske mašne pesmi. Za godbo je povzela napev mladina in celi razsežni in natrpano polni Glavni trg je odmeval slave Najvišemu, kojega najgorečnejši služabnik je bil škof Slomšek.

Sprevod od službe božje na Slomšekov grob.

Po končani sv. daritvi na prostem se je pričel pomikati na povelja iz zvočnikov nad poldruge uro strnjeno trajajoči sprevod z Glavnega trga po Koroški cesti in Strossmayerjevem drevoredu na Slomšekov grob na starem mestnem pokopališču. Sprevod mladine se je vršil v popolnem redu ob igranju številnih godb in zvonjenju iz vseh mariborskih cerkva. Korakajoče skupine mladine v navadnih oblekah, v narodnih in svečanih nošah so veselo prepevale Slomšekove pesmi in navduševale s svojimi milimi glasovi za svetniškega Slomšeka številne gledalce, ki so tvorili špalir ob obeh straneh sprevoda iz Glavnega trga na Slomšekov grob in na Slomšekov trg.

Sprevod je zaključil škof s spremstvom duhovštine, prej omenjenih zastopnikov oblasti in ljubke ter res prisrčno izbrane narodne noše mladine.

Mladina izroča prošnje za proglašitev Slomšeka svetnikom.

Na Slomšekovem trgu pred križevim kapelo stolne cerkve je na vzvišenem odru sprejemal škof odpolance mladine, dečke in deklice, v narodnih nošah. Ti mladinski odpolanci so izročali v knjige vezane prošnje s tisoči in tisoči podpisov slovenskih otrok, s katerimi je izrazila mladina svojo srčno željo, naj postane služabnik božji Slomšek deležen časti oltarja. Izročitelje prošenj je popeljal pred vladiko šef ljudskošolskega pouka v naši banovini g. nadzornik Štrukelj iz Ljubljane, ki je nagovoril prenzivšenega z naslednjimi besedami:

»V imenu prosvetnega oddelka banske uprave in v imenu ljudskošolske mladine mi je čast, izročiti Vam tisoče in tisoče podpisov šolske mladine, ki izražajo željo, da bi pri sv. očetu posredovali, da sv. Cerkev čim prej našemu škofu Antonu Martinu Slomšku dodeli čast olтарja.«

Škof se je zahvalil za izročitev prošenj in je blagoslovil svetinjice kot spomin na Slomšekove dneve. Blagoslovitvi krasno izdelanih svetinjic, ki imajo na eni strani slovensko zaščitnico Marijo Pomagaj na Brezjah, na drugi strani pa Slomšeka, je sledila skupna molitev za proglašitev Slomšeka svetnikom in pesem »Preljubo veselje.«

Nato so se razšli otroci pod vodstvom katehetov in učiteljstva ter so jim reditelji kazali pot do gostišč po Mariboru, kjer so imeli skupne obede.

Igra v Ljudskem vrtu.

Popoldne v nedeljo je tvorila po oddihu in ukrepilu zaključek mladinskega Slomšekovega dneva igra »Dva apostola« na prostem v Ljudskem vrtu.

Po navodilih igrskoga vodje podžupana Žebota je mladina molila in pela, vstajala in na vdušeno pozdravljala prihod svetih bratov. Zaradi odhoda vlakov se je moralno dejanje igre nekoliko skrajšati.

Ob pol petih se je začela mladina zbirati za razhod, ki se je izvršil v istem redu kakor prihod, zbiranja in slovesni obhod.

Sklepna beseda.

Občudovanja in priznanja vreden Slomšekov mladinski dan v Mariboru je dokazal globoko

vernost naše mladine in navdušenje, da dobimo Slovenci prvega javno proglašenega svetnika v osebi služabnika božjega Antona Martina Slomšeka.

Z vzornim redom, lepim vedenjem, s pobožno molitvijo in s Slomšekovo ljudsko pesmijo so naši mlađi dokazali, da so sinovi in hčere katoliških slovenskih staršev in so nam dali za-

gotovilo, da bodo tudi ostali nositelji in širitev katoliške misli in življenja za bodočnost.

Slomšekov mladinski dan, ki je bil proti pričakovanju številno obiskan ter vzorno izveden, nam je porok, da se nam obeta še večji obisk za prihodnja Slomšekova dneva, ko bodo odrasli prosili za milost, da bi bili naš Slomšek povzdignjen na oltar,

Potovanje dr. Schachta po Balkanu. — Zadnjič smo poročali, da se je mudil dr. Schacht, guverner nemške državne banke, v Belgradu. Obiskal je tudi bolgarsko, grško in madžarsko prestolico. Dr. Schachtovo potovanje po Balkanu je vzbudilo največjo pozornost in to po vsej pravici. Dr. Schacht je eden najboljših finančnih politikov v sedajnosti, ki si je znal na vse strani ohraniti neodvisno mišljenje. Iz njega govori njegova osebnost. Tega se zaveda mednarodna javnost in ga ceni. Dr. Schachtovo načelo, da lahko plača Nemčija svoj nakup z blagom, je ravno tako jasno, kakor za njegovo državo koristno. Če on trdi, da je ta način trgovanja v prodiranju, je temu nemogoče ugovarjati. Izkušnja zadnjih let govori za to. Nemčija je porasla s svojo

trgovino na Balkanu za 7—9%. To pomenja do pred leti dobro podvojitev. Nemčija si gradi trgovsko političen položaj, ki presega daleč samo čiste trgovsko-politične koristi.

Ukrepi francoske Blumove vlade. Francoska vlada je razpustila desničarske bojne organizacije in je podržavila vso obrzoževalno industrijo na Francoskem. — Francoski senat je sprejel s 182 proti 84 glasovom zakonski načrt o uvedbi 40urnega delavnega časa na teden. Zakon velja za vse industrijske panoge, izvzemši poljedelstvo.

Smrt uglednega čehoslovaškega politika. V Pragi je nenadoma umrl v starosti 69 let František Stanek. Rajni je bil večkrat minister in predsednik poslanske zbornice. Znani politik in narodni delavec je bil sin srednjega kmeta.

Na Madžarskem so v zadnjem času veliko govorili o odstopu ministrskega predsednika Gömbösa, ki je bil nekaj časa bolan. Odločitev o njegovem nadaljnem ob-

stanku ali o ostavki bo padla, ko se bo g. predsednik zopet vrnil iz bolniške sobe k vladni mizi. Stremljenje Gömbösovo po diktaturi ni tako hudo, kakor ga dolžijo, ker še mirno obstojajo poleg vladne stranke še tudi druge, čeravno ne moremo govoriti o demokraciji na Madžarskem v pravem pomenu.

Angleška vlada je sklenila na svoji seji 17. t. m. ukinitve sankcij proti Italiji. Z ukinitvijo kazenskih odredb, če bo istinita, je zgubila francosko-ruska pogodba glede pomena in veljave. Sprememba angleške zunanje politike pomenja škodo v prvi vrsti za Francijo, ki ne more več računati z varnostjo mej napram Nemčiji.

Za angleško sankcijonistično politiko obremenilna razkritja. Očetje sankcij proti Italiji so Angleži. Novi italijanski kolonijalni minister Lessona je dal dopisniku znamenitega pariškega lista izjavo, v kateri trdi, da je sankcijonistična Anglia pomagala Italijanom na gospodarskem polju, da so dobili vojno v Abesiniji.

V Belgiji, kjer imajo, kakor že sporočeno, vladu katoličanov, socialistov in liberalcev pod predsedstvom voditelja katoličanov Van Zeeland, stavka nad stoti-

soč delavcev in sicer pristaniških, kovinarjev, rudarjev in delavcev orožne industrije. Vlada je že pristala na nekatere zahteve stavkajočih, o katerih smo beležili v zadnji številki. Socijalistični delavci v Belgiji in levicarski prihajajo v javnost z istimi zahtevami, s katerimi so uspeli njihovi francoski tovariši. Belgija stavka pa ima še tudi politično ozadje. Pri zadnjih volitvah se je utrdila desnica. Zmagoviti voditelj reksistov Leon Degrelle stremi po diktaturi. Štrajk delavstva pa kaže, da hočejo nižji sloji dokazati, kako bi lahko postalo v Belgiji nevarno za slučaj desničarske diktature.

Socijalistična vlada na Švedskem je odstopila in to radi tega, ker se bližajo volitve in bo v tem slučaju opozicijski položaj socijaldemokraške stranke mnogo na boljšem. Švedska se veseli urejenega političnega življenja in so vse stranke vneto na delu tudi za obrambo dežele. Švedi se ne ukvarjajo s kakimi napadalnimi načrti. A v današnjem času, o katerem je rekel angleški vojni minister

15. t. m., da je slabši nego leta 1914, v tem času mora biti tudi najbolj miroljuben v pripravljenosti, da brani svojo lastno kožo.

Novo vlogo na Švedskem je sestavil voditelj agrarcev Person. V vladi je 6 agrarcev in 6 uradnikov izven strank.

Iz Španije javljajo o zopetnih nemirih. Očitno je, da še dolgo ne bo prišlo med razburkanimi in nahujskanimi španskimi masami do reda in trajnega pomirjenja. Omenka vredna je popustljivost španske vlade, katero kaže napram avtonomističnemu gibantu v posameznih pokrajinalah. Značilna je bila tudi ugotovitev voditelja španskih katoličanov, katero je podal pred kratkim v parlamentu in v kateri trdi in dokazuje, da je bilo pod levicarsko vlogo pri komunističnih nemirih razdejanih 251 cerkev, 259 oseb je bilo ubitih in 1287 težko ranjenih. Promet po cestah je nemogoč, ker zahtevajo levicarji od vseh vozov in avtomobilov poseben davek za uporabo cest.

POLITIČNI SVETI KATOLIŠKEM

Pariz dobiva nove cerkve. Pred nekaj leti je pariški nadškof kardinal Verdier izdelal načrt za graditev novih cerkva v Parizu in okolici. Število božjih hiš, ki naj bi se zgradile v nekaj letih, je bilo določeno s številko 60 kot najvišjo mejo. Ko je bil načrt objavljen, so ga srdito napadali framasoni in socialisti, ki se cerkve bolj bojijo kot hudič križa. Dobrohotni so ga hvalili in občudovali, nekateri bolj malodušni ljudje pa so menili, da je načrt pretiran ter se ne bo dal udejstviti. In vendar je ta načrt uresničen in število 60 že preseženo. Nedavno je bila dograjena 88. cerkev. 99. cerkev bo zgrajena v nekem delavskem delu pariške okolice ter bo posvečena sv. Janezu, patronu kardinala Verdierja. 100. cerkev pa bo dograjena 1. 1937 ter bo stala na ozemlju pariške svetovne razstave. Tako bo pomagano dušnim potrebam pariškega prebivalstva, zlasti delavstva, obenem pa se z gradnjo novih cerkva zmanjšuje brezposelnost, ki je danes veliko socialno zlo. Ako torej socialisti in komunisti obsojajo gradnjo novih cerkva, dokazujejo, da jim ni mar za duševno in ne za gmotno blaginja delavstva.

Najsevernejši misijoni. Najsevernejše misijonsko področje sega do 750 km severno od severnega tečajnika. Ta pokrajina leži v severni Kanadi ter je obljudena z Eskimi. Življenje v teh pokrajinalah je skrajno težavno, ker voda tamkaj strašna zima; toplomer izkazuje 40–60°C pod ničlo. Kljub taki zimi, kljub pomanjkanju živil in vsem drugim velikanskim težavam delujejo med katoliškimi Eskimi duhovniki-misjonarji. Ti mučeniki zime in pomanjkanja dobivajo na leto enkrat pošto, živila, mašno vino, obleko itd. Sedaj pa je ustvarjena možnost, da se bo to zgodilo večkrat na leto. To možnost daje posebno letalo, ki bo na njem poletel v te kraje pater Schulte. Tako bodo ti pozrtovovalni duhovniki boljše in rednejše preskrbovani s časniki, knjigami, bogoslužni-

mi potrebščinami, živežem, zdravili in obleko. Pater Schulte se je v to svrhu že odpeljal v Severno Ameriko, in sicer je potoval z veliko zračno ladjo »Hindenburg«. Dobil je po posredovanju berlinskega papeževega nuncija od najvišje cerkvene oblasti dovoljenje, da je smel v zračni ladji maševati. To je prvi slučaj, da se je v kakšnem zrakoplovu darovala daritev sv. maše.

Junak z Molokaja. Pod tem naslovom je nedavno izšel življenjepis patria Damijana, ki je svetovno znan pod imenom »oce gobavih«. Damijan de Veuster je bil rojen 5. januarja 1840 v belgijski vasi Tremeloo blizu mesta Luvanja. Starši so mu bili kmetje, skrbni, delavni, globoko verni. V mladih letih je Damijan moral opravljati težka kmečka dela. In kmet bi bil tudi ostal, da ni vzbudil ljudski misijon, ki je bil v njegovi rojstni župniji, v njem višjega hrepenenja. Hotel je iti v samostan. Njegov brat je že bil duhovnik v nekem samostanu. Tja je šel tudi Damijan, da postane samostanski brat. Zanj se je pa zavzel njegov brat ter ga začel poučevati v latinskom jeziku. Kmalе se je prepričal, da je Damijan jako nadarjen. Tako so ga pripustili k študiju. Po končani gimnaziji je študiral bogoslovje. Določen je bil dan njegovega posvečenja v mašnika in dan nove sv. maše v domači župniji. Naenkrat pa bogoslovec Damijan odpotuje v Ameriko. Tja je namreč hotel kot misijonar njegov brat. Ker pa je obolel, ni mogel na pot. Da ne bi že plačana vozna karta za ladjo propadla, se Damijan takoj odloči, da bo mesto brata odpotoval v Ameriko kot misijonar. Prišel je na Honolulu na Sandwich-otokih (v Velikem oceanu), kjer je bil posvečen za duhovnika. Prevzel je misijonsko postajo v Pumi. Samo mala koča je tam bila brez sole in kapele. V kratki dobi je Damijan vse to pozidal, in ko je odšel iz Pume, je tamkaj zapustil cvetočo cerkveno občino. Potem je prevzel drugo misijonsko postajo. Ni pa še dosegel pravega torišča dela, ki bi ga storilo slavnega po vsem svetu. Do tega pa je prišel tako: Pri posvečenju neke

Rooseveltov protikandidat pri volitvah predsednika Združenih ameriških držav Alfred M. Landon, guverner države Kansas in pristaš republikancev.

Abesinski podkralj italijanski maršal Graziani.

cerkev je misijonski škof Maigret tožil, da se nihče noče brigati za tiste, ki so najbolj bedni: za gobavce na otoku Molokaj. Pater Damijan je takoj sklenil: »Na Molokaj grem in tam ostanem, da skrbim za najbednejše vseh bolnikov.« Šel je takoj na ladjo, ki ga je odpeljala na Molokaj. Na tem otoku smrti se je zaločilo Damijanovo junaštvo in mučeništvo. Deloval je na tem otoku 16 let. Štiri leta je sam bolehal na tej strašni bolezni, ki mu je tudi končala življenje 15. aprila 1889 v starosti 49 let. Gobavci so za njim plakali kot za svojim najboljšim očetom. Ime tega junaka krščanske ljubezni do bližnjega je zabeleženo v svetovni zgodovini. Zakonodajna skupščina na otoku Havaju je proglašila njegov grob kot nacionalni spomenik. Na željo belgijske vladne so njegove smrtne ostanke prepeljali pred nekaj meseci v Belgijo. Predsednik

Zedinjenih držav, katerim ti otoki pripadajo, je dal dovoljenje, da se belgijska želja izpolni, ter odredil, da se smrtni ostanki junaka krščanske ljubezni prepeljejo v domovino na ameriški vojni ladji. Belgija je svojemu junaškemu sinu pridelala triumfalni pogreb in sijajno grobišče.

Romanje na Sveti goro pri Gorici, združeno z izletom v Trst, bo letos samo enkrat in sicer štiri tedne potem, ko bomo imeli zaključen romarski spisek. Predno se odločite za to lepo romanje, nam pišite dopisnico, da vam pošljemo podrobna obširna pojasnila brezplačno. Preglasiti se je treba najpozneje do 1. julija t. l. Dopise naslovite: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica. 727

V Rim in Neapelj. zanimivo in poučno potovanje po Italiji z avtom od 27. julija do 7. avgusta; ogled vseh večjih znamenitih krajev: Benetke, Padova, Firence, Rim, Neapelj, Pompej, Loreto itd. Podrobni spored pošljemo vsakomur zastonj. Dopise naslovite: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica. 727

jemo tudi mi in jubilantu iskreno kličemo: Gospod župnik in duhovni svetnik, Bog Vas živi!

Zopet ena krivica popravljena. Za predsednika upravnega sodišča v Celju je postavljen g. dr. Ivan Likar. Z imenovanjem na odgovorno mesto je bila popravljena velika krivica, katero mu je prizadajala JNS, ko je bil g. dr. Likar v jeseni 1933 vpokojen z ostalim upravnim sodiščem radi znane razsodbe glede dr. Korošca in tovarišev.

Nesreča.

Devet hiš in gospodarskih poslopij zgorelo na Dravskem polju. Dne 19. junija so bili ljudje vsi izven vasi na poljih in travnikih na delu. Omenjenega popoldne ob pol petih je izbruhnil požar v Staršah pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Dočima so bili le stari ljudje in otroci. Predno je bila organizirana gasilna obramba, se je ogenj z vso naglico toliko razširil, da je zgorelo 9 hiš in gospodarskih poslopij. Pogoreli so trije posestniki Gojčič in dva posestnika Selinšek. Živino so

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Ne, ne, denarja mi ne smete dati. Mati so mi toliko dobrega storili in tudi vi, gospodar, da vam še dolgo nisem vsega odslužila.«

»Vsak delavec je plačila vreden. Dal ti bom tisoč dinarjev na leto, polovico zdaj na roko, polovico pa ti bom naložil.«

Dekle ga je pogledalo s svojimi globokimi očmi. Nekaj je še oklevala, potem je vzela denar, ki ga ji je dal, in se je zahvalila ter odšla. Ravnjak pa je gledal za njo, dokler ni zaprla za seboj.

Ko je Pavla poprašala gospodinjo, kaj naj počne s tolikim denarjem, jo je ta peljala k šivilji, da ji pomeri obleko, in je izbrala lepo temnomodro blago. Osem dni potem je bila obleka že gotova in na Križevjo jo je prvič oblekla. Prav lepo se ji je podala: srebrna verižica, ki si jo je na Ravnici željo obesila okoli vrata, se je na modrem blagu čudovito lesketala. Dekle je imelo tem večje veselje, ker je bila to prva obleka, ki si jo je kupila za svoj denar. Sukala se je sem in tja in se skrivaj ozirala v ogledalo. Ko je segla v žep, je našla v njem dva bela robca in — usnjeno denarnico, v njej pa prav toliko, kolikor je dala za obleko. Gospodinja se je smejala, ko je

videla dekletov začuden in prestrašeni obraz, ter je menila:

»V novi obleki mora biti vedno tudi kaj denarja. Le hrani ga in varčna bodi! Tudi denarja je človek lahko vesel.«

Še preden se je utegnila izogniti, ji je Pavla zagrabilo roko in jo goreče poljubila.

Varčna je Pavla že hotela biti; ampak enkrat bi bila le rada kaj za svoj denar kupila. Ali bi ne napravila svoji ljubi Kristini kakega veselja? S čim pač? Sama si je namislila in ji je kupila sivkast napol svilen predpasnik. Kristina ga je bila tako vesela, da so jo solze oblike. Še večje je bilo veselje Urškino; tej je kupila živo p'zano ruto.

Prve dni junija sta prišla na Ravne dva madžarska lesna trgovca, ki sta se z gospodarjem delj časa pogajala za neki les in sta po vsej sili hotela, da Ravnjak popusti. Ko je ta stopil iz hiše, da se s svojim majarjem zaradi tega pomeni, sta se Madžara potihoma pogovarjala po madžarsko. Pavla je bila v sobi, kjer je v kotu ravnala perilo; pa se je delj zadržala, kakor bi bilo potrebno. Potem je odhitela in šla gospodarja iskat. Našla ga je v sadovnjaku.

»Franc,« je zašepetala in stopila tesno k njemu, »pazite, da vas ne ogoljufata! Madžara nista poštena.«

»Kdo to pravi?« je dejal odurno.

rešili iz hlevov, hišna oprema je zgorela. Škode je nad 300.000 Din.

V cementu bi se bil skoraj zadušil. Tekstilno tvornico Mautner v Mariboru-Melju razširjajo. V shrambi za cement je bil zaposlen 34letni Anton Pesek iz Trnič pri Račah. Ko je hotel urediti cementne paripnate vreče, so ga te zasule tako, da bi se bil zadušil, če bi mu ne bil priskočil še pravočasno na pomoč drug delavec. Rešenega Peseka so morali oddati v bolnico, ker mu je cementni prah poškodoval oči.

Dva osebna avtomobil trčila. V Št. Ilju ob državnih meji na naši strani je prišlo do hudega trčenja dveh osebnih avtomobilov. V Avstrijo se je vračal v avtu iz Slov. Bistrice grof Alfred Bruselles s svojo teto. Iz Brna v Jugoslavijo se je pripeljal inžener in operni pevec Nikola Cvejič. Pri trčenju sta se obe vozili razbili. Grof Bruselles je dobil poškodbe na obrazu, grofova teta ima rano na glavi, šofer je ostal nepoškodovan. Nič se ni zgodilo Cvejiču in njegovi služkinji.

30.000 Din vredno gospodarsko poslopje je upepelil ogenj v Pamečah pri Slovenjgradcu posestniku Valentinu Popiču.

Kolesar zadel ob tovorni avto. Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi je zadel 28letni splavar Franc Sinnreich s kolesom ob zadnji del tovornega avtomobila. Vsled padca s kolesa je ležal dve uri s pretresenimi možgani in s prebito lobanjo v obcestnem jarku. Mimovoziči kolesar je šele ukrenil potrebno, da so težko poškodovanega prepeljali v mariborsko bolnico.

Ponesrečena voznika. Na strmem po-horskem kolovazu nad Razvanjem pri Mariboru se je prevrnil z lesom težko naložen voz in je pokopal pod seboj 65letnega hlapca Jožefa Narad. Narada so potegnili izpod voza z zlomljeno nogo. — Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je zašel dñinar Franc Karc z obema nogama pod voz in si je nevarno zlomil desno nogo. Ob ponesrečena voznika se zdravita v mariborski bolnici.

Razne nesreče v okolici Ptuja. Na cesti pred gostilno »Suha veja« na Spodnjem Bregu sta dva kolesarja povozila neko

žensko, ki je obležala nezavestna na cesti. Kolesarja se za svojo žrtev nista zmenila in sta odbrzela naprej. Voznik minortskega samostana v Ptiju, ki je slučajno privozil mimo, je žensko naložil na voz in jo prepeljal v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da je neznanka dobila poškodbe na glavi in da je mutasta. Ker je nihče ne pozna, njenega imena niso mogli ugotoviti. Stara je okrog 50 let in kmečko oblečena. — Hudo sta se ponesrečila 30letni delavec Avgust Lesjak iz Slovenje vasi in 13letna Marica Vrabl, hči posestnika v Rogoznici. Padla sta s črešnje več metrov globoko. Lesjak je dobil nevarne poškodbe na glavi, Vrablova pa si je zlomila levo roko.

Hija in gospodarsko poslopje pogorela vsled udara strele. V nedeljo ob pol enih popoldne je med divajnjem nevihte udarila strela v hišo posestnika Oberski v Oplotnici pri Konjicah. Uničeno je tudi poleg hiše gospodarsko poslopje. Škoda je zelo velika.

Mlin — žrtev požigalčeve roke. V noči od 15. na 16. t. m. je upepelil najbrž od zlobne roke podtaknjen ogenj v Trnovski vasi pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah velik umetni mlin, last posestnika in mlinarja Franca Trančarja. Uničeni so vsi mlinški stroji in precejšnje zaloge žita. Mlin je bil modern in zgrajen pred dvema letoma. Pri gašenju je padel goreč tram na enega gasilca in ga je hudo poškodoval. Škodo cenijo na 200.000 Din, zavarovalnina znaša komaj polovico.

20.000 Din škode trpi Rudolf Lorber, posestnik v Spodnjem Jakobskem dolu v Slov. goricah, ker mu je uničil ogenj s slamo krito gospodarsko poslopje.

Ne puščajte otrok samih! V Paričaku pri Slatina-Radenci je padla dveletna hčerkica zakoncev Klemenčič v komaj nekaj centimetrov globoko mlako in je utonila. — V Murščaku je pustila dninrica Jožefa Hvalec doma samo triletno Štefko in se je podala na delo. Pri igranju na dvorišču je padel otrok v vodo, iz katere ga je potegnila mati po povratu že mrtvega.

»Sama sem čula, ko sta rekla, da je to malo, kar zahtevate za les, in če se jima posreči, da še kaj zbijeta, bo to imenitna kupčija.«

»Govorila sta vendar po madžarsko ali po nemško!«

»Po madžarsko, drugače bi ne bila govorila vpricho mene.«

»Kaj, ali razumeš po madžarsko?« jo je vprašal napol posmehljivo, napol radovedno.

»Da, da,« je odvrnilo dekle, »znam malo, razumem pa vse.«

»Kje si se naučila?«

»Saj sem bila na Madžarskem.«

»Kje pa?«

»V Veliki Kaniži, v Monoštru, v Sombathelju.«

»Pa po nemško tudi znaš?«

»Po nemško pa znam. Po hrvaško tudi.«

Pavla je povedala to tako, da se je videlo, kako ji dobro de, da se lahko pred kom postavi. Tudi Ravnjak je znal nemški in hravatski, tudi nekaj maledka po madžarsko je znal. Zato je Pavlo kar preizkusil in hitro uvidel, da ga dekle daleč prekaša in da se res sme postaviti. Nekaj časa jo je gledal, kakor da jo prvič vidi, in se ji ni mogel načuditi. Potem se je spomnil Madžarov in se urno vrnil k njima. Postavil jima je zdaj tako visoko ceno, da se je kup takoj razbil.

Otrok utevil pri nabiranju brusnic. 17-mesečni Franček Piber iz Mahovcev v Apački kotlini je obiral ob potoku brusnice. Mati je odhitela od otroka v hišo po milodar za berača. V nezavarovanem času je padel fantek v potok in utevil.

Dve smrtni nesreči z lovsko puško. V Zavrhu v občini Korena pri Sv. Barbari v Slov. goricah je vzel pri Žmavčevih 7-letni Stanko iz zaklenjene omare staro puško. Nesreča je hotela, da je otrok ravnal s starim kresom tako neprevidno, da je zadel naboj smrtno njegovega triletnega bratca. — V Javorju pri Ljubljani se je 16letni posestnikov sin Pavel Kuhiel napotil v gozd z nabito lovsko puško. Na poti je naletel na nekaj psov, ki so se spopadli. Zamahnil je s puško, da bi pse razgnal, puška pa se je po nesrečnem naključju sprožila in naboji so ga zadeli v trebuh. Hudo ranjenega mladeniča so takoj poslali v ljubljansko bolnico, kjer je poškodbam podlegel.

Smrtna nesreča starega posestnika. — 74letni Anton Jelen, posestnik v Sedlašku v Halozah, je na poti proti domu v temni noči padel v 2 m globok obcestni jarek in obležal mrtev.

Zabodljaj v prsa po nesreči in nepredvidnosti. Franc Kolšek, posestnik, in 25letni posestnikov sin Ernest Bošnak, oba iz Podvrha, sta se vračala iz Braslovč proti domu. Kolšek je hotel Bošnaku pokazati zabodljaj z nožem. Zamahnil je v vinjenosti tako nerodno, da je zadel Bošnaka v levo stran prs in je moral zabodeniti v celjsko bolnico.

Veliko opustošenje po toči. Suhodol, vinoigradni pas med Špitaličem in Ločami v smeri od Sv. Uršule v Dramljah proti vzhodu, je zadela zadnje dni huda vremenska nesreča. Toča je zabila te kraje tako, da je še ležala tretji dan po nesreči v senčnih legah. Komisija je ugotovila, da je vzela 23 posestnikom toča vse pridelke in 10 posestnikom pa vinograde. Škode je dobrega pol milijona. Prebivalci so obživež ter krmo in jim bo morala prisokiti na pomoč banska uprava.

S tovornim avtomobilom v hišo. Dne 17. junija se je vračal iz Ljubljane v Ptuj tovorni avto Rudolfa Tonejca. Ko je dosegel avtomobil do Pondorja pri Vranškem, je odpovedalo šoferju krmilo. Avto, ki je vozil s precejšnjo brzino, je počrl drevo in je zadel v pročelje Drabeževe hiše. Hiša se je stresla, da se je zdobil več šip in je v notrajnosti padel s sten omet, avtomobil se je poškodoval, šoferju se ni zgodilo nič, edina ženska, ki se je zraven vozila, se je močno prestrašila.

Vsled udara strele je zgorelo na Dolu pri Hrastniku gospodarsko poslopje Al. Klemena. Mladi gospodar ima 15.000 Din škode, ki jo deloma krije zavarovalnina.

Družinski oče ubit od električnega toka. Pri Trzinu v bližini Ljubljane je ubil 16. t. m. električni tok ob priliki barvanja drogov Mirka Matičiča, 38letnega delavca Kranjskih deželnih elektrarn iz Doba pri Domžalah. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in štiri otroke.

Strela ubila delavca. Dne 19. junija popoldne je divjala nevihta po okolici Rakke. Pri Čebavcu na Uncu so gradili nov kozolec. Radi hude ure so morali delo prekiniti in so brzeli vedrit. Naenkrat pa je udarila strela in ubila delavca, po domače Šenteka iz Cerknice, drugega pa je omamila. Tudi na kozolcu je vsled udara precej škode.

Silovito neurje s točo je hudo udarilo Rajhenburg in okolico. Nevihta je razsajala dve uri in tako hudega vremena ne pomnijo v tamošnjih krajih niti najstarejši ljudje. Škoda vsled naliva, viharja in toče je ogromna.

Nesreča motociklista. V Št. Vidu pri Ljubljani na nevarnem križišču je zadel podporočnik Ratomir Cirkovič z motornim kolesom ob avto. Oficir si je zlomil nogo in so ga prepeljali v vojaško bolnico v Ljubljano.

Nevaren udarec konjskega kopita. 12letni kmečki fant Janez Cerar od D. M. v Polju pri Ljubljani je šel s svojim očetom na travnik pri Dobu. Ko je peljal dečko konja napajat, ga je eden brenil v

Deset dni nato je bil Ravnjak s posli zgoraj pod gozdom; spravljal so steljo. Pavla je delala tik pri lesi. Nenadoma pa je pritekla vsa iz sebe na travnik h gospodarju, ki je pravkar odkopal neke korenike, se oklenila njegove roke in tresoča se od strahu zakričala:

»Pomagajte mi! Branite me! Spet je tu.«

»Kdo pa za božjo voljo?« je vprašal Ravnjak.

»Baša — Mirko — strašni!«

»Kdo je to?«

»Poglavar ciganov. Uloviti me hoče in potem me bo ubil.«

»Uloviti? To si bo premislil. Če le poskusi kaj hudega, mu zdrobim kosti.«

OTRESEL SE JE DEKLETA IN POSLAL DVA Hlapca v gozd, naj pogledata in naj, če moreta, potepuha primeta. Precej časa je minilo, preden sta se vrnila; dejala sta, da ni o kakem ciganu ne duha ne sluha in da se je moral Pavli sanjati. Dekle pa je zatrjevalo:

»Nene, videla sem ga. Kakor kaki zveri, tako so se mu bleščale oči, ko je prežal v grmovju. Na prvi pogled sem ga spoznala.«

Ves dopoldan se je držala Pavla gospodarja in se ni ganila iz njegove bližine. Venomer se je ozirala proti gozdu in bila vsa v strahu. — Enkrat ji je dejal Ravnjak:

iskovale neguša, ne srečavale. Sovraštvo med posameznimi poglavarji je bilo toliko, da bi se bili sprli in spoprijeli na pragu cesarjeve palace. O cesarskih gradovih v Gondarju pričujejo, da so pri pozidavi cesarji dali med kamenje zlato in omet so mešali z oljem. Gondar je za Abesince pravo čudo. Začetkom 17. stoletja je bil Gondar abesinska prestolica do časa neguša Teodorja II., ki se je po zgubljeni bitki z Angleži pri Magdali ustrelil.

Cetniška vojna v Abe siniji.

Iz luke Džibuti ob Rdečem morju javljajo: Med italijansko in francosko vlado je že skle-

sence, da so ga izročili v nevarnem stanju v ljubljansko bolnico.

Smrtna nesreča stavbinskega delavca. V Ljubljani na Cigaletovi ulici zidajo novo večnadstropno hišo. Po nesreči je padla polna in težka maltarica z odra v II. nadstropju na glavo 28letnemu delavcu Ignaciju Boršiču iz Desiniča na Hrvaškem. Teža z visočine mu je tako razbila lobanje, da je kmalu po prepeljavi v bolnišnico izdahnil.

Razne novice.

Velika pridobitev za severno mejo. Banovina ima na severni meji v Svečini lepo posestvo. Finančni minister je dovolil banovini najetje 1,206.000 Din posojila za preureditev gradu v Svečini za kmetijske potrebe gospodarske šole. Posojilo bude vzeto iz banovinske hranilnice.

Stoletnica šole. V nedeljo dne 28. junija bodo slavili v Stogovcih pri Apačah 100-letnico šole. Šola v Stogovcih je bila ustanovljena že leta 1800 in nastanjena v zasebni hiši. Prvi učitelj je bil vpokojeni nařednik in je bil pouk dostopen le premožnejšim. Na pobudo župnika Litinega iz Apač so se začeli Stogovčani zanimati za gradnjo šolskega poslopja. Prebivalci so pozidali z brezplačnim delom novo šolo, ki je pričela s poukom leta 1836. Šola je danes štirirazredna in v treh se poučuje tudi nemščina.

Nenadna smrt. V noči na zadnjo nedeljo je umrl na svojem domu v Radencih bivši poslanec in župan g. Jakob Zemljič. Zadela ga je srčna kap v starosti 63 let. Znan je bil kot dober gospodar. Svetila mu večna luč!

Zagonetna smrt. Raznašalec kruha Jozef Šmigovec je našel v Ploderšnici v Sl. goricah v postelji mrtvega in z veliko rano na desnem senu 45letnega posestnika Karola Verbošta. Rajni je živel na svojem posestvu samotarsko življenje. Orožniki so uvedli preiskavo in so našli v Verboštovih hlačah 1398 Din. Mogoče gre za zločin ropa ali maščevanja, ali pa se je Verbošt v vinjenosti pri padcu poškodo-

val in umrl vsled posledic udarca. Sodna komisija bo že dognala vzrok smrti.

Podgana pižmarka se širi. Tekom treh tednov so v bližnji okolici Maribora pet podgan pižmark deloma ubili, deloma posrelili in eno so ujeli celo živo in je na vpogled v mariborski gozdarski šoli. Ta pojav je dokaz, da se ta amerikanska škodljivka tudi pri nas širi. Dolžnost vsakega je, da vsako pižmarko takoj ubije. Pižmarke lovijo po Kanadi radi kožuhovine, ki pa daleč ne odtehta ogromne škode, katero povzroča ta nenasitni glodalec.

Regulacija Mure. Po poročilih iz Belgrada bodo izpopolnili regulacijo Mure med tovarno za lepenko na Sladkem vrhu in med Apačami. Regulacijska dela bodo izvršena samo ob desnem bregu, ker levi spada pod Avstrijo. Proračun znaša 900.000 Din. Delo je prevzela za 862.000 Din ljubljanska tvrdka IV. Ledl.

Pri lenivosti črevesja,
črevesnemu katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo.
Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ-JOSEFOVE
vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogl. reg. S. br. 15.485/35

Slovesna blagoslovitev vogelnega kamna za novo cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku. Škof dr. Ivan Tomažič je ob navzočnosti 4000 glave množice v Hrastniku slovesno blagoslovil vogelni kamen za novo delavsko cerkev Kristusa Kralja.

Naplavljeni utopljenca. Pri Dobovi je naplavila Sava truplo 20—30letne ženske. Utopljenka je imela na sebi samo srajco in je močne postave. — Neznanega utopljenca so potegnili delavci iz Save pri Litiji. Neznanec je star 35 let in je bil oblečen v sivo-modro črtasto obleko, imel je obute pollakaste čevlje in je srednje močne postave.

Učna doba v državni pletarski šoli v Ptaju Je tri šolska leta. Šolsko leto prične 1. septembra. V prvi razred se sprejemajo učenci obojega spola, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole, ali šest razredov (letnikov) osnovne šole in imajo najmanje 12 let starosti. Prijave, kolekovane s kolekom 5 Din, je vpostavljeni vključno do 3. septembra. Vsak prijavljene dobri pismeno rešitev o sprejemu.

Šolsko leto državne nižje gozdarske šole v Mariboru se bo pričelo dne 1. oktobra t. l. Novo vstopajoči gojenci se bodo sprejemali le v enoletni tečaj. Sprejetih bo do 12 gojencev. Pouk bo v tem tečaju trajal 10 mesecev in sicer od 1. oktobra do 31. julija 1937. Za sprejem v ta tečaj se zahteva z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Prosilec z osnovno-šolsko izobrazbo bodo morali s sprejemnim izpitom dokazati, da imajo zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V navedeni tečaj se bodo sprejemali predvsem oni kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, nadalje sirovī malih, velikih in srednjih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, in slednjič ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 16 in nad 24 let, se ne bodo sprejemali. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 Din. Pridnim in siromašnim prosilcem se bodo dovolila po možnosti do polovice prosta mesta, toda ne pred koncem prvega polletja šolskega leta. Prošnje je vložiti najkasneje do 20. avgusta 1936 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila. Po tem roku vložene prošnje se ne bodo več upoštevale.

Dr. Kapralov, banovinski zdravnik, Marija Snežna, za čas dopusta od 24. VI. do 24. VII. ne ordinira. 792

Dr. Klara Kukovec ordinira zopet Krekova ulica 18. 744

Obžalovanja vredni slučaji.

Tri nabiralnike izpraznil. V cerkvi sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru je v noči 17. t. m. izpraznil neznan vlonilec tri nabiralnike.

Težko ranil očeta. V Jedlovniku pri Zg. Sv. Kungoti je bil posestnik Ivan Vičar od lastnega sina težko ranjen z nožem.

nena pogodba glede skupne izbrane edine abesinske železnice od Džibuti do Addis-Abebe. Potniki, ki prihajajo iz Addis Abebe, pričovedujejo, da se zbirajo Abesinci mnogočtevilno v pokrajinh, ki niso zasedena od Italijanov. Ras Desta in ras Imru sta nabrala več tisoč vojakov in vodita proti Italijanom četniško vojno. Podkralj general Graziani je odpadal v pokrajino Godscham dve brigadi, ki bi naj tamkaj vzpostavili red ter mir. Ras Gursa se je utrdil 80 km od Addis Abebe z 10 tisoč Abesinci, s katerimi hoče ogrožati abesinsko prestolico.

Pregnani negus se trudi, da bi dobil do-

»Pomiri se, Pavla, in ne boj se! Jaz te bom branil; nič se ti ne more zgoditi. Dokler si naša, ti ne sme nihče kaj storiti.«

»Vse žive dni ostanem vaša,« je dekle s solzami reklo; »rajši umrem, ko da bi morala z Raven.«

Dva dni potem je obiskala Jercu Ravne in povedala, da so orožniki tistega cigana prijeli in zaprli; na čuden način pa, ki ga nihče ni mogel pojasniti, je ponoči ušel in izginil, ko da se je v zemljo udrl.

IV.

Bil je lep, topel večer v juniju. Vrhovi so še žareli v soncu, v dolinah je bil že mrak. Pičel streljal od Osoj, tam pri Osojniškem križu, sta stala dva moža. Prvi je bil Martin Osojnik, osojski gospodar, široko plečat mož blizu šestdesetih let, z dolgo častitljivo brado, z očmi pa bodečimi in čudno prežecimi. Drugi je bil za kakih deset, petnajst let mlajši, z rdečimi lasmi in tudi po surovem licu rdeče kosmat, z ušesi, ki so mu štrlele od glave kakor risu, in za dobro glavo manjši od Osojnika. Ime mu je bilo Silvester, rekali pa so mu povsod: Lisjak. Videz je bil, da sta se moža pravkar srečala, kajti Osojnik je s svojim godrnjavim basom vprašal:

»Odkod te je prineslo in kaj iščeš na Bistrici?«

»Preveč sprašuješ,« je odvrnil Lisjak drzno; »na drugo ti bom odgovoril. Služit bi rad šel kam,

ker mi manjka drobiža. Vse žepe mi obrni, še pare ne najdeš!«

»Služit — hm! Moral mi boš že na prvo tudi odgovoriti, da vem, kje si zdaj služil.«

»Hehe — pri zelo velikem gospodu — da, pri najvišjem gospodu — da, samega kralja sem služil, res, nikar v kaki imenitni hiši in delo tudi ni bilo posebno imenitno... metle sem vezal, koše pletel, hehe.«

»Aaa — torej si res sedel! Saj je prišlo nekaj na občino. Sreča, da sem bil jaz za župana in nisem nikomur nič črhnil.«

»Prav je bilo in pametno tako.«

»Kako dolgo si bil zaprt?«

»Ni bilo dolgo. Dve leti in pol.«

»Hudimana, tedaj si moral pa že bolj kaj napraviti.«

»Kaj še! Za kratek čas sem se na Poljanskem stepel in sem takega poljanskega telebuna z nožem med rebre pošegetal.«

»Táko, tako... Hm, potem ne bo lahko priti kam pod streho.«

»Zaradi tega ne bo težko; saj ne vejo vsi ljudje zato. Težava je le, ker zdaj sredi leta gospodarji že imajo svoje ljudi.«

»Ali si že poprašal kje?«

Mlad kmečki fant si vzel življenje. V Selcah pri Sp. Volčini v Slov. goricah so našli v hlevu obešenega na tram za krvavo verigo 24letnega kmečkega sina Fr. Šilca. Fant je bil že dalje časa otožen in sam zase.

Žalosten pojav. V bližini brvi v Nemšavcih so našli obešenega 14letnega pastirja Jožeta Habjanič iz Radomerja v občini Kamenščak.

Vlom v blagajno — plen 5 Din. Na Cvenu pri Ljutomeru je odprl neznanec s ponarejenimi ključi poslovne prostore hranilnice ter posojilnice, ki se nahaja v samotnem poslopju posestnika V. Boroviča. Železne blagajne se je lotil z raznim orodjem, jo je navrtal in skozi luknje je odprl ključavnice. Truda ga je precej stalo, predno je lahko segel v notrajinost blagajne, iz katere je privlekel in odnesel — 5 Din.

Prijet požigalec. Dne 8. marca je pogrela v Malem vrhu na Ščavnici v Slov. goricah viničarija na Kurnikovem vinogradnem posestvu. Ker je dobival Kurnik pred in po požaru grozilna pisma, se je zanimalo za zadevo orožništvo. Žandarji so izsledili požigalca v osebi Rudolfa Prikl, ki je obdolžitev priznal.

Po krvavem spopadu prostovoljno v — smrt. Lovski paznik Vinko Zadravec je naletel v lovišču graščaka Djordjeviča v Ormožu na divjega lovca, v katerem je prepoznał gotovega Franca Štibera. Med obema je prišlo do sponada. Štiber je iztrgal pazniku puško in je oddal nanj strel in ga je obstrelil na roki. Pri poskusu oddaje drugega strela je orožje odreklo. F. Štiber je pobil Zadravca s puškinim kopitom do nezavesti in je bil sam prepričan, da ga je ubil ter je zginil. Zadravec je imel še toliko moči, da se je zavlekel domov. Orožniki so začeli zasledovati divjega lovca, za katerim je manjkala vsaka sled. Dne 17. t. m. predpoldne so našli delavci na bližnji njivi Štibera mrtvega. Očividno si je vzel na čuden način življenje v prepričanju, da je ubil paznika. Na levo roko in desno nogo si je ovil žico, katero je pognal na falski vod proti Va-

raždinu. Električni tok ga je ubil pri priči. Zadravec se zdravi v ormožki bolnici in mu že gre na boljše.

Nasilnost brez primere. Družina posestnika Babulča v Pečjem pri Poljčanah je doživelu zadnje dni izreden slučaj nasilja. Pijan človek je vdrl v hišo in se je obnašal nasilno napram gospodarju, njegovi ženi in še neki drugi ženski. Konečno je pograbil obe prestrašeni ženski, ju je posadil na ploščo podkurjenega štedilnika in zginil.

Zaprt pod sumom krvavega zločina. V vasi Šmartno ob Savi ne daleč od Ljubljane je zginil v noči po prazniku sv. R. Telesa 28letni kmečki fant Viktor Marn. Ljudski glas pravi, da se Viktor ni razumel s svojim tri leta starejšim bratom Alojzijem, ki je gospodar na domačiji. Ker so ljudje govorili, da gre v tem slučaju za zločin, so orožniki prijeli in predali v zapore v Ljubljano Viktorjevega brata Alojzija. Preiskava bo že dognala, če je Alojzij, ki tudi vsako krivdo, kriv ali ne.

Bodoče matere
morajo skrbeti, da se izognejo vsaki lenivosti prebavil, posebno zapeki, z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA
voda se lahko piše in deluje v kratkem času
brez neprijetnih pojavorov.

Ogl. reg. S. br. 15.485/35

Roparski napad — hitro prijet zločinec. V vasi Dolž na Dolenjskem se je odigral v zidanici roparski napad na bogatega posestnika in živinskega prekupca 67letnega Ivana Zelingera. Zelinger je imel kosce in se je podal v svojo zidanico v Tančnem dolu zjutraj po vino. To priliko je uporabil ropar, kateremu je bilo znano, da ima Zelinger vedno pri sebi precej rejeno listnico. Ko je Zelinger natakal vino, ga je napadalec tako obdelal z ročico po glavi in rokah, da se je skoraj mrtev zgrudil. Ropar je zginil z listnico, v kateri je bilo

42.520 Din. Ker očeta ni bilo domov z gorice, so ga še hčere iskat in so ga našle pobitega v zidanici. Prihiteli so tudi drugi in so začeli Zelingerja obiliti z vodo. Starec se je toliko zavedel, da je izpeljal ime tolojava. Gre za sovaščana Janeza Gredenca, ki je priženjen v Kamniku in je prišel v Dolž na obisk. Ljudje bi bili roparja linčali, da ga ni odvedla žandarska patrulja. Smrtnonevarno poškodovanega Zelingerja so prepeljali v bolnico usm. bratov v Kandijo pri Novem mestu.

Obračun z razbojniškim kaznjencem. V kaznilnici v Sremski Mitrovici je dne 19. junija na večer ubil zloglasni hajduk M. Babič paznika Čalugdžiča. Pozneje so pazniki morali ustreliti nasilnega razbojnika.

Slovenska Krajina.

Sobota. G. Čižek Gustav, učitelj v Soboti, je bil odlikovan od Rdečega križa za svoje zasluge na delu na polju ljubezni do bližnjega. Čestitamo! — Dne 19. junija se je vršil samarijanski sestanek Rdečega križa v Soboti ob 18. uri v poslopju osnovne šole. Predaval je sanitetni sreski referent g. dr. Albin Gregorc. Sestanka so se udeležili vsi diplomirani samarijani in samarijani-gasilci. — Za nabavo rešilnega avtomobila je darovala občinska hranilnica v Soboti znesek 1000 Din. Ta velikodušni dar je odjeknil zelo dobro med prebivalstvom. Ko bi le imela ta hranilnica mnogo naslednikov!

Sobota. S 1. julijem nas zapusti g. dr. Kelenc, ravnatelj Martinišča in hatehet na gimnaziji. Bil je priljubljen tako med inteligenco kakor tudi med priprostim ljudstvom. Za njim vsi žalujejo, posebno pa dijaštvvo v zavodu in na gimnaziji. Prestavljen je v Split, kjer bo tudi ravnatelj.

Sv. Sebeščan. V nedeljo dne 14. junija smo blagoslovili naš farni križ, ki je izdelan res zelo lepo. Zidarska dela je izvršil domaćin g. Horvat, naš zvesti naročnik. Ljudi se je zbral zelo veliko, procesija je bila dolga skoraj kot na Telenovo. Prišlo je tudi dosti protestantov. Križ stane skoraj 2000 Din in se stroški krijejo z milodari. — Andrejčeva žena je skočila iz voza, zlomila nogo in zdravniki v Soboti imajo malo upanja, da bi ostala pri življenu.

voljenje za bivanje v Švici.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 5

(Dalje sledi.)

»Že na kakih dvajsetih krajih; pa nikjer ni bilo nič. Tedaj sem pricotal sem na Bistrico, ker sem si dejal, da me bo Osojnik gotovo vzel — moral vzeti.«

»Kaj moral?!« je zagrmel Osojnik s svojim bansom. »Tako mi nikar ne govori! Če ne, me boš razkurlil —!«

»Hehehe! Tedaj pač lepo prosim,« se je posmehoval Lisjak. »Vsakega dela se primem, prav vsakega, če ga le plačaš.«

Osojnik je nekoliko preudarjal, potem je zbrundal:

»Jeseni se mi bo volar oženil. Takole o Šmartnjem bi mogel nastopiti.«

»Kaj naj počnem do jeseni? Leto je dolgo. Prositi ne maram, krasti ni varno — suh pa sem kolama na strehi.«

»Hm, hm, hm, ko bi poselske bukvice imel, bi se morda še dalo kaj narediti. Pa jih seveda nimaš, jih ne moreš imeti.«

»Pa jih imam in še nove so,« je rekel Lisjak.

Res je potegnil zmečkano poselsko knjižico iz žepa in jo podal Osojniku, ki jo je skrbno pregledoval. Bila je popolnoma v redu. V njej je bilo Lisjakovo ime: Silvester Gril, pečat občine voglanske in lepo spričevalo o hlapčevi zvestobi, zanesljivosti in pridnosti, pod tem pa podpis Kogelnikov v Vogljah na Poljanskem. Osojnik je zmajal in začušeno vprašal:

»Kako si prišel do teh bukvic, ko si pa rekeli, da si bil zaprt?«

»O, pri županu v Vogljah jih je cel kup; ni nobena reč, ene ali druge izmagniti. Lepo spričevalo ti pa napiše vsak potepuh, ki ga na cesti srečaš in mu daš za polič vina; seveda, povedati mu moraš, kaj naj napiše. Vidiš, kako ti vse po resnici povem, hehehe.«

»Ali — ali, če te s ponarejenimi bukvicami zaločijo, te vtaknejo še za kako leto v luknjo.«

»Kako naj me zaločijo? Sicer pa imajo gorjanski kmetje rajši gnil sir kakor mladega. In do Vogelj je več ko deset ur daleč.«

Osojnik se je zamislil. Čez nekoliko časa si je oddahnil in dejal:

»Silvester, rekeli bi, da prideš ravno prav. Vem, kam pojdeš. Ravnjak je za kakim koscem spraševal; dozdaj ga še ni dobil.«

»Vraga, na Ravne ne grem. Tam so mi presveti. Ne maram, da bi si jezik ožulil od same molitve. Pa v cerkev vsak praznik, vsako nedeljo: podplate bi dobil na kolenih.«

»Tako hudo ni. Sicer pa, če sam vrag v cerkev hodi in tam pri pevcih na koru meh goni, boš že ti tudi vzdržal,« se je Osojnik košato zarežal.

»Ne verjamem, da bi me Ravnjak vzel.«

Stanje pridelkov. Vseskozi se nimamo pritoževati nad stanjem našega polja. Kljub velikmu deževju je ostalo na poljih dobro. Rž zori in bo kmalu žetev. Ječmen je v setvi. Pšenica kaže lepo. Splošno sodeč, bo letina dobra. Travniki so letos obilni. Vreme v zadnjih dneh nam je pomagalo spraviti seno v skedenje in na hleva. Krompir raste lepo, tudi koruza in fižol. Vrtovi kažejo lepo. Le eno je, če bo dolgo brez deževja. Ovlažitev njiv bi bila kaj kmalu potrebna, ker je naša zemlja kaj rada hitro suha in razpokana. Upajmo, da nam bo ljubi Bog ugodil.

Požar v mlinu. V Genterovcih je v noči nastal ogenj v strojnici parnega mlina Ludvika Rohlica. Hitro pribrzeli gasilci in domačini so preprečili, da ni bil upepeljen celi mlin, ki predstavlja milijonsko vrednost. Zgorela je streha, poškodovani so nekateri stroji in znaša škoda okrog 40.000 Din.

Sport v Slovenski krajini. Poleg drugih krajjevnih sportnih klubov, kakor je lendavski, se je posebno lepo razvil SK Mura v Soboti. Dne 28. junija bo slavl ta klub svojo 12letnico, od kar obstaja. Znano je, da je ta klub bil v gočih časih zelo dober. Ob 12letnici se je klub zopet začel dvigati. Poleg raznih koristnih stvari je klub sedaj pripravil za svoje sportne nastope lep sportni stadion, ki bo nosil ime blagopokljivega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Slovesna otvoritev stadiona se bo vršila pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. V. kralja Petra II. S tem je klub dosegel najvišje priznanje za svoje 12letno delo. Spored proslave bo zelo obširen. Predsedstvo, in sicer častno, tvorijo: ministrski predsednik dr. Stojadinovič, ministri: dr. Korosec, general Marič, dr. Krek, dr. Rogič, ban dr. M. Natlačen, poslanec Benko in župan Sobot o. Hartner.

Nekaj števil v pogled in premislek!

Da ne bomo vedno govorili samo o naši »Karitas«, naj bo na tem mestu povedano nekaj besed o »Karitas« v Avstriji, o »Karitas« v dunajski nadškofiji.

Karitas v Avstriji in dunajski nadškofiji bo drugo leto obhajala desetletnico svojega obstoja. V življenju je torej razmeroma malo let, toda za seboj ima bogato zgodovino. Poglejmo le nekaj števil, ki nam bodo povedale več, ko dolgi članki.

Karitas v dunajski nadškofiji uživa veliko zaupanje, kar je razvidno zlasti iz naraščanja njenih zavarovancev. Na primer leta 1933 se je pri njej zavarovalo 12.469 oseb, l. 1935 pa 23.063 oseb. Med zavarovanimi je tudi dunajski nadškof kardinal dr. Innitzer. On je obenem tudi član kuratorija.

V navedenih dveh letih je umrlo 3165 zavarovancev in je Karitas njihovim domaćim izplačala 918.475 Šilingov (okrog 7 in pol milijona Din). V vseh letih obstoja je umrlo 8000 zavarovancev in je bilo izplačano 2 in pol milijona Šilingov (okrog 20 in pol milijona Din).

V celi Avstriji je bilo med zavarovanci pri Karitas 40.000 smrtnih slučajev in je Karitas izplačala v teh slučajih 9 milijonov Šilingov — okrog 72 milijonov dinarjev — zavarovalnine.

Številke govorijo. Povedo to, da je imela smrt tudi med zavarovanci Karitas bogat žetev. Povedo pa tudi to, da je bilo na tisoče družin ob smerti svojcev rešenih najhujših skrbi, ker jim je bilo z izplačano zavarovalnino omogočeno kritje pogrebnih in drugih stroškov.

In še nekaj povedo številke! Vsakemu toplo priporočajo, naj čim prej zavaruje sebe in svoje pri Karitas, da tako reši sebe in njih velikih skrbi.

Obrnite se na domače zastopnike ali na vodstvo Karitas v Mariboru, Orožnova ulica 8, in se zavarujte!

Jakobski dol. Prostovoljna gasilska četa pri Sv. Jakob v Slov. goricah priredi v nedeljo dne 5. julija, na prostorih tov. Ketiš Franca v Sp. Jakobskem dolu veliko veselico ob 15. uri. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilskega orodja. Ker je naš lepi Sv. Jakob lepa izletna točka, vabimo zlasti Mariborčane in domačine, da se naše gasilske prireditve v čim lepšem številu udeležijo!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Kaučevič Anton v Apačah si je kot gospodinjo privadel v hišo vrlo mladenko Marijo Mohorko. Že prej so se poročili: Kranjc Janez z Marijo Obreht, Mlakar Franc z Marijo Strmšek in Klajnšek Janez z Marijo Zajšek. Bog daj srečo! — Lepo slovesnost so doživel naši otroci dne 17. t. m.: 64 svatov Gospodovih, malih prvoobhajancev je v procesiji in z gorečimi svečami prikorakalo v hišo božjo in obhajalo svoj presrečni dan. Marsikateremu odraslemu so ob tem pogledu veseli in žalostni spomini orosili oko.

Prihova. Poročil se je na Prihovi v sredo dne 17. t. m. Janez Pučnik, posestnik in predsednik tukajnjega prosvetnega društva iz ugledne Štrakiove družine na Dohrovi z mladostno veselo nevesto Francko Zadek iz splošno spoštovane Poznetove hiše na Straži, župnije Čadram. Poroka se je žal moralna vršiti na tihem, ker so straški fantje zahtevali od ženina celega jurja za prežo. Ali ni to krivična fantovska razvada, ki je vredna vse obsodbe?

Sv. Križ pri Belih vodah. Raz visoké gore žarijo kresovi, odmeva pokanje topičev, slovesno pritrkovovanje zvonov vabi množice vernega ljudstva v našo lepo romarsko cerkev, pred znamenje sv. križa. Dne 5. julija se vrši lepa nedelja obenem s proslavo sv. Cirila in Metoda. Častilec Slomšeka pa bo na vpogled njegov rokopis z njegovo zadnjo pesmico v čast svetege križa, kot je ponatisnen v letošnji Mohorjevi knjigi: »A. M. Slomšek«. Na veselo svitdenje!

Odprt način dan so groba vrata.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo dne 14. t. m. je velika množica na zadnji poti spremila uglednega moža župnije, Janeza Drenčenščaka, iz Zgornjih Pepter. Preprost kmet, a poln umevanja za vsako koristno in zares dobro stvar. Zato je pospeševal in sodeloval v združništvu, bil dolgo časa v načelstvu posojilnice ter cerkveni ključar farne cerkve in je povsod užival ugled in spoštovanje. Že pred večleti je radi obolelosti odložil javne službe, a še vedno je naročeval in rad čital naše liste »Slovenskega gospodarja«, »Slovenca« ter nabožne liste in se veselil vsega, kar je bilo v prid in v srečo naroda, Cerkve in države, tako zlasti še pred letom dni sprememb v naši notranji politiki. Zadnje leto mu je bolezen povzročala vedno več trpljenja, a vse je nosil vdan v božjo voljo in tako bil svoji ljubi družini in vsem lep zgled. Zato so bile zaslужene poslovilne besede domačega g. župnika ob odprttem grobu ter ve-

liko udeležba pogrebcev, katerim se je pridružil tudi bližnji rojak pokojnikov, preč. p. Gabriel iz Maribora. Naj bi rajnega lepi zgled našel mnogo posnemovalcev med našim moškim svetom! Njemu pa bodi Bog obilen plačnik za vse dobro ter tolažnik njegovi družini!

Gornjograd. Dne 16. junija so zvonovi iz treh cerkva naznani prežalostno vest, da je na Križu umrla po par dnevih težke bolezni posestnica Ivana Pečnik. Bila je žena našega uglednega moža in načelnika kmečke hranilnice. Pokojna je bila stara komaj 36 let. Bila je ugledna krščanska mati svojim otrokom, zgled vsem ženam in materam. To je pričal tudi njen pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica ljudi. Pri odprttem grobu se je od rajne Ivane poslovil g. župnik Šlander ter orisal njen lepo življenje. Rajna naj počiva v miru! Užaloščnim staršem, možu in otrokom pa naše iskreno sožalje!

Sv. Križ nad Mariborom. Zadnjo nedeljo smo pri Sv. Križu otvorili v narodni šoli zelo važno higijensko napravo — šolsko kopališko, kar je gotovo za to hribovsko vas velika pridobitev. Otvoritvi je prisostvoval šef Zdravstvenega doma iz Maribora g. dr. J. Vrtovec, ki je imel ob tej priliki zdravstveno predavanje in nam je na najuden način predčil velik počten kopanjo. Nato se je vršil ogled nove kopalnice, ki ima prhe in banjo s toplo in mrzlo vodo, ter je priključena na pred leti zgrajen občinski vodovod. Stroški celotne naprave so znašali 5000 Din. K temu je velikodušno prispevala banska uprava znesek 3000 Din in oba državna poslanca sreza Maribor levi breg gg. dr. I. Jančič in I. Janžekovič znesek 1000 Din. Delo se je izvršilo na pobudo in pod vodstvom agilnega našega župana Joškota Hlade in šolskega upravitelja Ivana Hlebec. Imenovanim velikim dobrotnikom kliče obmejni Sv. Križ: Naš narod Vam bo za to vedno hvaležen!

Sv. Jakob v Slov. goricah. V nedeljo dne 14. junija t. l. je naša šola priredila materinski dan združeno s šolsko razstavo dekliških in deških

ročnih del. Domačim je posebno ugajala razstava ženskih ročnih del, katera je nudila splošen pregled dela v tem šolskem letu in katera je pokazala, koliko truda so imele naše neumorne gdč. učiteljice Čekada, Kramer in Nest. Zato jim gre najlepša hvala. Posebno lepi so bili prtički in oblekce z narodnimi motivi poleg praktičnih del za vsakdanje življenje. Ta razstava je nadalje pokazala, kako lepo si lahko tredimo svoj dom in poceni. Tudi deška ročna dela, risbe in pismeni izdelki so bili zanimivi, ker je tudi ta razstava nudila splošen pregled šolskega dela. Nekatere risbe in zlasti pismeni izdelki so bili naravnost vzorni. Posebni oddelek so imeli naši srednješolci, ki so razstavili večino risbe. Popoldne po večernicah se je pa vršila materinska proslava. Naši najmlajši otročički so častili svoje mamice tako ganljivo, da pač ni ostalo noben oko suho. Za vso prireditve gre zahvala posebno tudi č. g. župniku, ki je krepko pomagal učiteljstvu orati to ledino. Saje to bila prva razstava te vrste v našem kraju. Obisk je bil sicer nekoliko slab, kar pa je pripisati nujnemu delu domačinov, ki so izrabljali ta dan za dela na travnikih in v vinogradih. Razstava se je vršila v nepravem času, ker je bil prej sv. misjon in sledijo Slomšekovi prazniki. Prihodnje leto pa upamo, da bo materinalni uspeh boljši.

Slomšekovi prazniki v Mariboru.

Red službe božje za časa Slomšekovih praznikov.

Dne 28. junija ob 8 otvoritvena pontifikalna sv. maša v stolnici. (Prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič.)

V vseh cerkvah redne nedeljske sv. maše, ednja ob pol 12 v frančiškanski cerkvi.

Dne 28. junija polnočica na Slomškovem trgu, mašuje prevzvišeni škof dr. Ivan Jožef Tomažič, pridiguje tik pred sv. obhajilom ljubljanski škof dr. Gregor Rožman.

Dne 29. junija v vseh cerkvah, ki so vso noč odprte, se začno sv. maše ob 3 zjutraj.

Dne 29. junija ob pol 10 pontifikalna tiha sv. maša na Glavnem trgu, mašuje ljubljanski knezoškof dr. Gregor Rožman, pridiguje mariborski knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič.

V vseh cerkvah tihe sv. maše, zadnja ob pol 12 pri frančiškanih.

Spovedovanje.

Za Mariborčane v soboto dne 27. junija zvezer od 18 do 20 v vseh cerkvah, kakor tudi v nedeljo zjutraj. V nedeljo je spovedovanje še od 14 do 15 in ob 18 do polnoči.

Naši voditelji bodo z nami!

Ob Slomšekovih praznikih bo narod imel priliko pozdraviti se s svojimi voditelji. Udeležili se bodo slovesnosti nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ljubljanski škof dr. Gregor Rožman, mariborski škof dr. Ivan Jožef Tomažič, razni cerkveni dostojanstveniki iz obeh škofij. Na praznike pride tudi voditelj našega naroda notranji minister g. dr. Anton Korošec, minister dr. Miha Krek, g. ban dr. Marko Nataličen, podban g. dr. Stanko Majcen, vrsta naših poslancev, veliko število županov, cerkvenih ključarjev, slovensko učiteljstvo itd. itd.

Izkaznice in znake naročite takoj!

Ponovno prosimo, da imajo vsi župni uradi zastonno število izkaznic, da bodo mogli v zadnjem času ustreči ljudem, ki se bodo šele ta teden in zadnji dan odločili. V lavantinski škofiji so bolj slabo prijavljeni kraji iz Posavja in Savinjske doline. V ljubljanski škofiji so točne in dobre prijave iz Ljubljane, od drugod jih še pričakujemo. Prosimo pa takoj v začetku tedna, ker zadnje dneve ne bomo mogli ustreči.

Pogoji za polovično vožnjo

od 20. junija do 1. julija 1936.

Ministrstvo za promet je z odlokom M. S. št. 4556 z dne 13. marca 1936 dovolilo 50% popust udeležencem Slomšekovih praznikov pod sledečimi pogoji:

1. Vsak udeleženec mora imeti Poziv-objavo, to je: izkaznico Slomškove družine v Mariboru.

2. S to izkaznico kupi na odhodni postaji celo vozno karto do Maribora. Poleg te izkaznice pa še železniško legitimacijo K štev. 13 za 2 Din.

3. Brezplačen povratek je dovoljen vsem, ki bodo imeli na izkaznici potrdilo udeležbe od strani Slomškove družine ter na rumeni legitimaciji potrdilo mariborske železniške postaje.

Prosimo vse, da pravočasno poučijo udeležence, posebno, da morajo že vnaprej imeti našo izkaznico, ker sicer ne bodo dobili železniške legitimacije.

Žigosanje in potrdilo udeležbe.

Vsi udeleženci, ki se vozijo z vlakom za polovično vožnjo, morajo imeti sledeča potrdila:

1. Na rumeni izkaznici, ki so jo kupili na domači postaji pri odhodu, žig te postaje.

2. V Mariboru žig našega odbora v izkaznici.

3. Pri odhodu še potrdilo mariborske železniške postaje na rumeni izkaznici.

4. Vozna karta se kupi doma in se nikjer ne odda.

Prenočišča.

Onim, ki so se prijavili za prenočišča, smo jih oskrbeli. Za druge smo pripravili skupna prenočišča, bodo pa vso noč odprte tudi mariborske cerkve. Enako bo mogoče dobiti prostora tudi v vseh gostinskih lokalih, ker bodo vso noč od 28. do 29. odprti.

Prehrana za časa praznikov.

Odbor ne more že v naprej oskrbeti prehrane za vsakega posebej, pač pa je uredil, kar je bilo v danih razmerah mogoče:

1. skupine, ki se naročile hrano posebej, bodo dobile dodeljene v posebne lokale.

2. Za dne 21. junija je glede prehrane urejeno v dogovoru s šolami. Kosilo je povsod enako in stane 3 Din. (Zakuhana juha, meso v juhi.) To kosilo naročajo šole naprej in dobijo nakaznico za gotov lokal, kjer nemoteno dobijo svoj prostor in prehrano. Rediteljstvo bo poskrbelo, da bo red.

3. Za dne 28. in 29. junija pa smo se dogovorili z Zvezo gostilničarjev za sledče cene:

Cista juha Din 1.—.

Zakuhana juha Din 1.50.

Pljučka, želodčna, golaževa ali kisla juha Din 2.—.

Obedi: Din 5.—, 6.—, 7.— in 8.—. Pri Din 5.— in 6.— je goveje meso z dvema prikuhami, pri Din 7.— in 8.— je pečenka.

Večerja: Din 4.—.

V slučaju, da bi kateri lokal kljub dogovoru izkoriščal udeležence praznikov, prosimo, da se to takoj javi naši pisarni.

Pazite na žepanje!

Ob takih prilikah ne pridejo v Maribor samo pošteni ljudje, ki imajo dober namen, pridejo tudi ljudje, ki skušajo izmkniti, kjer bi se kaj dalo. Prosimo, da ste pozorni na te ljudi. Vse, kar ste izgubili, prijavite takoj v naših pisarnah; kar je kdo našel, naj odda takoj v naših pisarnah, da moremo dati ljudem, ki so izgubili, nazaj.

Detajlni načrt za dne 28. junija zvezčer.

Polnočni sprevod mora biti moški nastop naših mož in fantov. Zato je treba točnosti in reda.

V sprevodu gredo samo moški. Vsak naj ima tudi bakljo. Glede bakelj je določeno, da naj jih Mariborčani kupijo že v predprodaji, da jih ne bodo ta večer kupovali šele na mestu samem in delali napoto drugim z dežele.

Zbiranje moških za sprevod se začne ob $\frac{1}{2}$ 10. ponoči, in sicer v Koroščevi ter Majstrovi ulici. Tu se bodo tudi od 10. dalje dobile baklje. Baklja je velika, gori v vetrovnem vremenu kakor tudi v dežju. Stane 4 Din.

Reditelji bodo spravili udeležence v red tako, da bo sprevod krenil vsaj ob 11. že preko Zrinjskega trga : a Aleksandrovo cesto, dalje v Slovensko ulico, Tyršovo ulico do Krekove, po Krekovi na pokopališče, s pokopališča nazaj v Strossmajerjevo ulico, po Orožnovi ulici na Slomškov trg. Tu se bodo razdelili na eno stran tisti moški, ki gredo k skupnemu sv. obhajilu, na drugo stran ostali. Pri odhodu na Slomškov trg se baklje v primernih posodah ugasijo, ostanek pa lahko vsak obdrži in nese domov. Med sv. mašo naj vsi moški pojejo določene pesmi (glej izkaznico). Važno: Sprevod je verskega značaja in naj se na glas moli na pokopališču. Na ulicah gre sprevod mirno in tiho. Ko je kon-

čano sv. obhajilo pri sv. maši, se začne obhajanje udeležencev. Na vsakih 200 udeležencev bo en duhovnik, ki bo obhajal. Moški stope pri miru in tudi sv. obhajilo prejmejo stope. Ko je sv. maša končana, se naj izvrši miren, dostojanstven razhod.

Sprevod se vrši ob vsakem vremenu!

Zbirališča.

Za nedeljo dne 28. junija zvezčer od 9.30 (21.30) do 11. ure (23. ure).

(Smer proti vzhodu.)

1. Fantje kolesarji — Tomšičev drevored. drevored.

2. Dekanije: Maribor levi breg, Braslovče, Celje, Dolnja Lendava, Dravograd, Dravsko polje, Gornjograd, Jarenina — Razlagova ulica.

3. Dekanije: Konjice, Kozje, Laško, Sv. Lenart v Slov. goricah — v Krekovi ulici.

4. Dekanije: Ljutomer, Marenberg, Maribor desni breg, Mežiška dolina, Murska Sobota in Nova cerkev — Maistrova ulica med Zrinskihga trgom in Cankarjevo ulico.

5. Dekanije: Ptuj, Rogatec, Slovenska Bistrica, Stari trg pri Slovenjgradcu — Maistrova ulica med Cankarjevo in Vrazovo ulico.

6. Dekanije: Šaleška dolina, Šmarje, Velika Nedelja, Videm, Vuzenica, Zavrč — v Aškerčevi ulici.

Godbe: Zrinskihga trga (vzhodna stran).

Narodne noše, standarte Prosv. zveze in vodstvo v Cafovi ulici od Aleks. do Kolodvorske.

Za pondeljek dne 29. junija od 7.30 do 8.45.

Dekanije po sledčem redu:

1. Maribor levi breg, Jarenina, Sv. Lenart v Slov. goricah — v Krekovi ulici med pokopališčem in Tiršovo ulico.

2. Dravsko polje, Maribor desni breg — v ulici Ob železnic.

3. Marenberg, Dravograd, Mežiška dolina, Vuzenica, Stari trg — v Črtomirovi ulici pred koroškim kolodvorom.

4. Celje, Braslovče, Gornjograd, Nova cerkev, Šaleška dolina — v Aškerčevi ulici med parkom in Cankarjevo ulico.

5. Konjice, Slovenska Bistrica — v Aškerčevi in Kersnikovi ulici (med Cankarjevo in Zrinskihga trgom).

6. Šmarje, Rogatec, Kozje, Videm, Laško — v Razlagovi ulici.

7. Ptuj, Velika Nedelja, Ljutomer, Zavrč — v Maistrovi ulici med Vrazovo in Prešernovo.

8. Dolnja Lendava, Murska Sobota — — v Maistrovi ulici med Prešernovo in Cankarjevo.

9. Kolesarji fantje — v parku v drevoredu med Koroščeve ulico in Krčevino.

10. Narodne noše in Ljubljana s Prosvetno zvezo — v Prešernovi ulici med Aleksandrovo in Razlagovo (do 8.30).

Godbe se zborejo do 8. ure na Trgu svobode in se bodo razporedile po navodilih, ki jih dobitjo tam.

Fantje se zborejo do 8. ure v drevoredu v parku med Koroščeve ulico in Krčevino.

Zupani in cerkveni ključarji: do 8.45 na Slomškovem trgu pred pošto in v Orožnovi ulici.

Dijaki na Slomškovem trgu pred gledališčem do 8.45.

Učitelji na Slomškovem trgu pri šoli na Mikloščevi ulici do 8.45.

Narodne noše do 8.45 v Prešernovi ulici med Aleksandrovo cesto in Razlagovo ulico.

Akademske starešinstvo in akademiki na Slomškovem trgu zapadno Križeve kapele do 9. ure.

Duhovščina do 9. ure na Slomškovem trgu pred zakristijo.

Zastave se zberejo po dekanijah in pridejo tudi v skupinah na Glavni trg, kjer jim bo prostor odkazan.

Vsi udeleženci naj bodo čimprej na zbirališčih.

Dohod na Glavni trg

Po navodilih rediteljev. — Na glavni trg ne bo mogel priti nikdo, ki ni v pripadajoči skupini.

Razpored na Glavnem trgu

bo točno naprej doolčen. Udeleženci naj se strogo držijo reda in se ravnajo po navodilih rediteljev. Na Glavnem trgu bo pripravljena pitna voda in bodo poslovale samarijske postaje z najnajnejšimi pripomočki.

Pozdravljanje narodnih voditeljev naj bo dobro in brez hrupa! Pozdravljamte le z mahnjem belih robcev!

Med sv. mašo prepevajte, kakor bo pel pevski zbor! — Pri kratkem slavnostnem govoru po sv. maši naj bo popoln mir!

Povorka mimo Slomšekovega groba

se bo razvrstila po navodilih rediteljev. Posamezne skupine naj se v redu in hitro razvrstijo v povorko. Procesija gre po Koroški cesti in Strosmajerjevi ulici. Pri Slomšekovem grobu naj se posamezni ne ustavljajo!

S Slomšekovega groba na Slomškov trgu
gre procesija po Krekovi, Tyrševi in Gosposki ulici skozi Ulico 10. oktobra. Razporeditev na Slomškovem trgu bodo izvršili reditelji: ravnjajte se po njihovih navodilih!

Na Glavnem trgu in na Slomškovem trgu bodo postavljeni zvočniki, da bo vsakdo mogel vse dobro slišati.

Reditelji!

Reditelji za Slomškove dneve 27. do 29. 6. 1936. ki so se javili in ki so že dobili izkaznice, naj se javijo v Mariboru, v Koroščevi ulici 12, že v soboto do 10. ure, najpozneje pa do 2. ure popoldne. Posebna navodila ne bodo poslana po pošti.

VOZNI RED POSEBNIH VLAKOV.

Vožnja v Maribor.

Dne 27. junija bodo vsi popoldanski vlaki ojačeni.

Dne 28. junija vozijo vsi redni vlaki ojačeni, posebni vlak pa vozi ob pol 4 popoldne iz Ljubljane in pride do 7 zvečer v Maribor.

Dne 29. junija vozi posebni vlak iz Ormoža zjutraj ob pol 6 in pride v Maribor okrog 8.

Posebni vlak Celje—Maribor vozi iz Celja ob 6 zjutraj in pride ob 8 v Maribor.

Na progi Zreče—Poljčane vozita zjutraj dva vlaka drug za drugim.

Ker nam za odvoz direkcija še ni mogla dati točnih podatkov, čitajte v četrtek in petek »Slovenca«, kjer bo do minute natančen vojni red.

Vožnja iz Maribora.

Dne 29. junija vozijo prvi popoldanski vlaki vsi ojačeni.

Posebni vlaki vozijo takole:

Na Ormož ob 17, na Ljubljano ob 17.50, na Št. Ilj ob 18.30, na Celje ob 18.20. Na progi Poljčane—Konjice bosta vozila zopet dva vlaka. Na progi Dravograd—Slovenjgradec bode zvečer zveza iz Dravograda na Slovenjgradec od vlaka, ki pride ob 20.18 iz Maribora.

Nedeljske karte ne veljajo za vse dni!

Ponovno opozarjam, da nedeljske karte ne veljajo za vse praznike, ampak samo za nedel-

Tako bo zgledalo novo mariborsko bogoslovje.

ljo. Kdor se bo v pondeljek vozil z nedeljsko karto, bo moral celo doplačati. Di smo dovolj opozarjali na to, kdor se po tem ne bo ravnal, bo sam krit svoje škode. Vsak naj ima torej: izkaznico Slomšekove družine, na postaji naj kupi celo karto na Maribor, ne odda je nikjer, poleg tega zahteva še rumeno legitimacijo na domači postaji. V Mariboru dobi potrdila in se vozi zastonj domov.

Dne 2. julija.

Zahvalna božja pot na Ptujsko goro, kamor je Slomšek nazadnje romal. Ta božja pot naj oživi spomin na te Slomšekove praznike. Odhod iz Maribora z vlaki in avtomobili ter avtobusi. Na ptujski gori ob 10. slovesna služba božja, ki jo opravi naš vladik.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Damjan Arnavtovič in tovariš izročeni od preiskovalnega sodnika državnemu tožilstvu. — Zaključena je preiskava proti poslancu Arnavtoviču in tovarišem radi svoječasnega poskusa umora predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinoviča. Z Arnavtovičem bo obtoženih po zakonu o zaščiti države še šest njegovih tovarišev, trije so bili izpuščeni po zaključku preiskave.

Štednje pri javni upravi. Finančni minister Letica je izdal na podrejena mesta in zavode obširna navodila glede izdelave novih predlogov za proračunsko leto 1937-38. Naročilo finančnega ministra zasleduje cilj splošne štednje. Po novih predlogih morajo država, banske in uprave mestnih občin osebne izdatke z ozirom na kredite za tekoče leto znižati za 10%. Kot dan začetka upravnega varčevanja je vzeti 10. julij t. l. Ustvarjanje novih službenih mest je izključeno. Število nastavljencev se mora znižati, ker je stalež državnih uradnikov še prevelik. Materialni izdatki se morajo znižati za 20%. Minister sklepa svoja navodila z načelom o ravnovesju državnega, banskih in mestnih občinskih proračunov.

Določitev najmanjših mezd. Priprave za uvedbo starostnega zavarovanja. Minister za socijalno politiko dr. Cvetkovič je v Somboru izjavil, da bo čimprej izšla odredba glede najmanjših mezd. Njegovo ministrstvo pripravlja uveljavilo starostnega zavarovanja in zavarovanje za slučaje delanezmožnosti in smrti.

Za bodočnost pomenljive napovedbe ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča. Zadnjo nedeljo je bil v Zenici v Bosni položen temeljni kamen za veliko železovaljno podjetje. Svečanosti je prisostvoval predsednik vlade dr. Stojadinovič, minister za šume in rude Jankovič, prometni minister dr. Spaho in poštni minister dr. Kalundjerič. Ob tej priliki je naglasil predsednik vlade, da bo Jugoslavija za bodoče spremenila svojo gospodarsko politiko. Domače ze-

melske zaklade bo sama predelovala in le to, kar bo doma odveč, bo izvažala v sirovem stanju in kot polizdelke. Doslej smo izvažali neizmerno veliko železa, bakra ter drugih kovin in smo iz teh kovin v tujini izdelane predmete zopet uvažali za drag denar. Za bodoče bo v tem oziru drugače. V Bosni pridelano železno rudo bomo doma predelavali v novem valjčnem podjetju v Zenici. Za Zenico pride na vrsto Bor, ki hrani v celi Evropi največje zaloge bakra. Počasi bodo vsi naši zemeljski zakladi dostopni domači industriji in s tem bude tudi domače delavstvo dovoljno zaposleno.

Politične novice v drugih državah.

V Avstriji zopet hitlerjanci nekaj pripravljajo. Hitlerjanci so priredili zadnjo soboto in nedeljo po Dunaju in okolici demonstracije in so razbili v soboto dne 20. t. m. v pratu monarhistično prireditev. Po Dunaju samemu so preplavili ulice s plakati, ki napovedujejo padec sedajnega režima v Avstriji. V tem gibanju vidi avstrijska vlada zopetno poživitev hitlerjanske akcije. Za 22. junija popoldne je sklicalna vlada vse varnostne ravnatelje iz Avstrije na posvet, da bi preprečila razmah hitlerizma, ki škoduje tujskemu prometu.

Obsedno stanje v Belgiji. Kakor znano, ima nova belgijska vlada veliko težkoče z vedno načršajočo stavko, za katero agitirajo med delavstvom vseh strok komunistični agitatorji. — Radi komunističnih rovarenj in napadov nahajskanega delavstva na podjetja je bila vlada prisiljena, da je proglašila obsedno stanje za celo državo.

Domače novice.

Citateljem! Preobloženi z gradivom o Slomškovih dnevih smo morali v tej številki izpustiti povest »Svete gore«.

Ali naj govorimo in pišemo o Slomšku ali o Slomšku. Znani zgodovinar, ki nam je zbral vso zgodovinsko gradivo o Slomšku, g. prelat dr. Franc Kovačič, je izdal daljšo razpravo, v kateri dokazuje, da moramo edino pravilno pisati o Slomšku in ne po skrajšavi o Slomšku.

Birmanka škofa Slomšeka umrla. V Stopercah je bila zadnjo nedeljo pokopana ob veliki udeležbi 89letna Frančiška Cvirn, vdova po g. nadučitelju. Rojena je bila kot kmečka hči na Žusmu leta 1847. Birmal jo je škof Slomšek leta 1854. Srčno je želela se udeležiti letošnjih Slomškovih dnevov, a jo je prehitela smrt in so njene zemeljske ostanke izročili materi zemlji na mladinski Slomškov dan na Alojzijevu. Rajna je uživala največje spoštovanje pri vseh, ki so jo poznali. Imela je tri sinove, od katerih je bil Rajko višji upravnik mariborske bolnice, Franc je podpolkovnik v pokolu ter je bil prvi mestni poveljnik Maribora po prevratu, kapitan Ludvik pa je padel leta 1915 pri Lublinu. Hči Matilda je posestnica na Stopercah. Raini svetila večna luč, preostalom naše sožalje!

Strela ubila dve osebi — hiša zgorela in tri osebe otete v zadnjem trenutku. V nedeljo 21. t. m. popoldne je divjala silna nevihta nad Ormožem in Središčem. V Vuzmetincih nad Središčem je udarila strela v viničarijo posestnika Mirka Plepelec iz Središča. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko so se mudili v viničariji viničar Fr. Vogrinec, posestnik Jurij Dokša, Plepelec in 2 viničarska otroka. Učinek udarca je bil strahovit. Franc Vogrinec in Jurij Dokša sta bila pri priči mrtva. Plepeleca in dve deklici je strela omamila in užgala poslopje. Na srečo so zapazili izbruh požara sosedi, ki so pribrzeli na pomoč in oteli v zadnjem trenutku iz gorečega poslopja od strele omamljene. V okolici Središča na dopustu se mudeči zdravnik iz Štrigove je nudil omamljenim pomoč in jih po daljšem trudu spravil do zavesti.

Opustošenja po toči. Zadnjo soboto dne 20. t. m. proti večeru je zadivjalo silovito neurje z viharjem ter točo nad Celjem in nad celo bližnjo in daljno okolico. Uničeni so hmeljski nasadi in vsi poljski pridelki vsled toče po vaseh in občinah: Trnovlje, večji del Zadobrove, Prekorje, Šmarjeta, Lahovna, Runtale, Lešje, Vojnik okolica, Arclin, Brezova in Škofja vas. Hudo so udarjene še Višnja vas in Nova cerkev, občina Teharje in mesto Celje z vso bližnjo okolico. Prebivalstvo v omenjenih občinah in vaseh je tako udarjeno, da je nujna pomoč potrebna od banovine in države. Odrejen je popis in cenitev škode od uradnih komisij. — V petek popoldne dne 19. junija je udaril ledeni bič po Beli Krajini, kjer je uničene zelo celiko letine in so oklesteni vinogradi.

Zginil je od doma pred 10 dnevi Dokel Konrad, star 21 let. Stanoval je v Kamnici pri Mariboru štev. 110. Če bi kdo kaj znal, naj sporoči Simonu Dokša v Kamnici štev. 110.

Strela obžgala žensko. V soboto popoldne so imeli nad Kamnikom in po okolici nevihto. V Stranjah je žena cerkovnika Turnšeka zvonila proti hudi uri. Strela je udarila v zvonik, se je na zemlji razcepila in je hudo obžgala Turnšeko po desni strani.

Gre le za zločin. Spredaj med novicami poročamo, kako je našel raznašalec kruha v Polderšnici v Slovenskih goricah z rano ob desnem sencu v postelji mrtvega 45letnega posestnika Verbošta. Sodna komisija je dognala, da je bil Verbošt ubit.

Zaprte in odprte trgovine v Mariboru. V nedeljo dne 28. junija ostanejo trgovine v Mariboru odprte od 9. do 12. ure. V pondeljek, na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija, so trgovine ves dan zaprte.

Prireditve.

ZA IGRO »NAŠA APOSTOLA«

dne 28. in 29. junija si oskrbite vstopnice že v predprodaji, to je predpoldne in sicer v Prosvetni zvezi, Aleksandrova cesta 6, in v upravi »Slovenca«, Koroška cesta 1.

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi v dneh 11. in 12. julija t. l. veliko romanje v Slovenski Lurd — Rajhenburg. Tega romanja se udeleži tudi naš nadpastir dr. Ivan Tomažič. Vožnja tja in nazaj stane samo 50 D. Vsak kdor bi se romanja rad udeležil in se še ni priglasil, naj to čim stori čimprej. Odhod vlaka bo v soboto dne 11. julija ob 9.43, vrnemo pa se v nedeljo dne 12. julija z vlakom, ki pride v Maribor ob 10.13 zvečer.

Gornjigrad. Naše prosvetno društvo si je preteklo zimo nabavilo lepo število knjig. Ima sedaj prav lepo knjižnico. Imeli so tudi lepe igre. Za sezonski zaključek smo igrali 13. in 14. ju-

nija prelepo vojno dramo »Njega ni«. Igra je bila krasno podana, kakor tudi dobro obiskana od domačinov, še bolj pa iz sosednih far. Na jesen se pa zopet hočemo postaviti z novim delom in z novim veseljem za procvit prosvete. Naj se na tem mestu zahvalim gdč. Vrabičevi za plodonosno delo, kakor tudi g. Jamniku. Bog živi!

Dopisi.

Razbor pri Slovenjgradcu. Kakor vsako leto, se tudi v tem letu vrši služba božja na dan 29. junija pri Sv. Uršuli. Ob $\frac{1}{4}$ na 10. uro bo procesija do križa in nato sv. opravilo. Sv. maša se bo darovala, da bi nas ljubi Bog obvaroval treska in hudega vremena. Vsi romarji naj prinesejo sveče s seboj, ker se bodo blagoslovile proti hudi uri.

Sv. Urban pri Ptaju. Na Ostrovcu, v bližini, kjer so pred 120 leti položili k večnemu počitku Leopolda Volkmerja, veselega pesnika Slovenskih goric, se bo dne 5. julija, na praznik sv. Cirila in Metoda, blagoslovil evharistični Slomšekov križ. Stal bo na najvišji točki Slovenskih goric, ker bo 14 m visok, bo viden da leč naokoli po sosednih župnjah. To bo mogočno znamenje, da še živi vera v Odrešenika. S tem bomo tudi počastili Slomšeka, gorečega Kristusovega služabnika. Blagoslovitev bo popoldan okoli pol treh. Naj bo mogočna manifestacija za Slomšekovo beatifikacijo. Vabijo se vsi sosedni, dobro misleči župljani, da se te slavnosti v obilnem številu udeležijo.

St. Janž pri Velenju. Po trudapolnem delu smo dosegli, da je naša občina postala samostojna. Zahvaliti se moramo vsem tistim možem, ki so se vneto in vztrajno trudili, da smo dobili zopet samostojno občino. Pri bodočih občinskih volitvah se bomo ozirali na može, ki so si pridobili za našo občino največ zasluga.

Polzela. Na mnoga vprašanja sporočamo, da bo prihodnji cerkveni shod na gori Oljki prvo nedeljo meseca julija, to je dne 5. julija. To nedeljo bo tam ob 10. uri dopoldne sv. maša s pridigo, nato bo okrog cerkve običajna procesija s sv. Rešnjim Telesom. Isto nedeljo popoldne pa bodo litanije.

Bizeljsko. Po mučni bolezni je dne 4. t. m. umrl na Bizeljskem obče znani mož Smrkaj Ivan. Bil je več let občinski odbornik in svetovalec, ključar posojilnice, sodni precenjevalec, ključar cerkvene podružnice, šolski oče, od začetka podporni član gasilske čete, katera ga je tudi korporativno spremila na njegovi zadnji poti. Bil je vrl mož krščanskega prepričanja. Nad 40 let je bil član Mohorjeve družbe, načelnik »Slovenskega gospodarja«, katerega je rad prebiral. Marsikateri sosed in priatelj ga bo pogrešal, kajti vsakega je rad povabil na kozarec vina. Bil pa je tudi vzoren gospodar. S prisrčnimi besedami je orisal njegovo življenje g. župnik pri odprttem grobu, kakor tudi predsednik gasilske čete. Teden pozneje je umrla njegova hčerka, omožena v Kostanjevici. Ohranimo obema trajen spomin. Sorodstvu pa prav iskreno sožalje!

Gornjigrad. Vsem romarjem, kateri prihajajo k Novi šifti, na znanje. V nekaterih listih je bilo med novicami, da je pogorela v Gornjemgradu podružnica Nove šiftte. Romarji jo prav radi obiskujejo in jo nazivajo cerkev Štajngrob-ske Matere božje. Ni cerkev pogorela, marveč poleg stoječa mežnarija, katera je bila od strele zadeta.

SLUŽBE:

Pri župnijski cerkvi na Kalobju, p. Sv. Jurij pri Celju, se odda takoj služba organista in cerkovnika v eni osebi. 786

Služba organista se odda v večjem trgu v lavantinski Škofiji. Pogoji: dober pevovodja in kapelnik, pomoč v pisarni posojilnice. Dobi: prosto stanovanje, mesečno 800 Din, sicer po dogovoru. Nastop s 1. avgustom. Naslov po več uprava lista. prošnje vložiti osebno čimprej ali vsaj do 28. junija. 791

Poštena dekla starejša se sprejme na deželo. Naslov v upravi lista. 789

Isče se poštena gospodinja v župnišče. Pod štev. 365. 800

POSESTVA:

Proda se 3 orale dobre zemlje (travnike in njive), 5 minut od postaje Lipoglav. Cena 16.500 Din. Več se pozive pri Mariji Ratajc, Dolga gora, Ponikva. 796

Kupim proti takojšnjemu plačilu malo posestvo v bližini Maribora. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Juni 36«. 790

Proda se posestvo 8 rodovitnih oralov v bližini Maribora. Naslov v upravi lista. 783

RAZNO:

Zlčne vložke, železne postelje, madrace, otomane kupite najceneje pri Franju Novak, Maribor, Vetrinjska 7, Koroška 8. 802

Za Slomškove dneve priporočamo nakup novih in popravila stari hklubukov pri najcenejšem klobučarju Vladkotu Babošek, izdelovanje klobukov, Maribor. Vetrinjska 5. 803

Zagano vinogradno kolje po 22 para, krajniki 2 Din odda trgovina Pistor. Maribor, Mlinska 18. Alfa brzoparilniki od 50 l naprej prodaja na 12mesečno odplačevanje: Pistor, Mlinska ulica 18. 807

Udeleženci Slomškovih dni! Prepričajte se v obeh trgovinah »Pri starinarju« A. Zidanšek, Koroška cesta 3 in Glavni trg 18, o dobril kvaliteti in nizkih cenah raznega blaga ter ostankov kot: svila, delen, tiskovina, klot, belo, rujava in plavo platno, moško in žensko blago za obleke, cajg, oksford, predpisniki, obleke, ženske in moške srajce, hlače, čevlji, nogavice itd. Velika izbira ostankov raznega blaga. 766

Ako še niste, preskusite enkrat trpežno cvrnilo blago meter po 5 in 6 Din, ki ga dobite le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 804

Za Slomškov tened, ko pridete v Maribor, si oglejte šivalne stroje in kolesa, nove in rabljene, po najnižji ceni in proti garanciji le pri mehaniku Draksler, Vetrinjska ulica 11. Istodam popravila šiv. strojev in koles. 805

Lesene kipe svetnikov, visoke $1\frac{1}{2}$ m: sv. Peter, Pavel, Štefan, Sebastijan in Lucija, proda ceno starinarna Maribor, Koroška cesta 24. 777

Prodam močen lojterski voz. Naslov v upravi našega lista. 779

Singer šivalni stroj proda poceni Roza Sidar v Mariboru, Pobrežka cesta 9. 797

Radi bolezni prodam poceni čevljarski Hohilmash. Črešnjevci 119, Gornja Radgona. 798

Plačujem odpadke železa, baker, medenino, svinec, litino, stroje, cevi, vse uporabljivo železo, po najvišji ceni. Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 788

Priporočam se za obisk v gostilni pri »Lokomotivi« v Mariboru, Srankopanova cesta, Gračner, gostilničar. 799

Ob romanju na Slomškovo proslavo ne zamudite ugodne prilike za nakup blaga za moške in ženske obleke po znižani ceni v trgovini Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg 21. Točno priporočamo to trgovino. 733

Krajevni šolski odbor v Krčevini pri Mariboru razpisuje dobavo 30 m² prvovrstnih bukovih dry. Neobvezne ponudbe z navedbo cene je doposlati do 5. julija t. l. odboru, Odbor, 803

Najceneje kupiš Špecerijo in kolo-njalo blago pri Ivan Lah, Maribor, Gl. trg 10

RAZNO:

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 703

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Ackermannov naslednik A. Kindl v Ptuju. 264

Za Slomškove praznike smo cene globoko znižali. Manufakturna trgovina Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5. 769

Cement, strešno opeko, kose, koruzo, moko, specerijsko in manufaktурno blago nudi najugodnejše trgovina Zdolšek, Sv. Jurij ob južni železnici. 686

Domača pijača, dobro in zdravo, si naredite sami z esenco Mostin, ki jo dobite pri Kanc-Wolfram, Maribor, Gosposka 33. 525

Vsakovrstno Špecerijsko blago

kupite najceneje v znani trgovini

Weis Josip

Maribor, Aleks. cesta 29

Vsem cenj. udeležencem Slomškove proslave nudi pri nakupu 10% popusta od 22. do 30. junija znana trgovina 793

„LUNA“ V MARIBORU
zdaj samo na Glav. trgu 24, zr. tvrdke Singer. 794

Za Slomškove dneve

dobite v Mariboru najceneje in najbolje manufakturno blago, perilo, pletenine in nogavice pri 794

MIRKO FELDIN, Maribor

na vogalu Aleksandrova cesta 13

Apno, cement

Iepenka za strehe, karbolinej, okovi za stavbe in vso železnino kupite najceneje pri staroznani domači firmi 750

I. Andrašič, Maribor
Vodnikovtrg 4.

776

Za obiskovalce Slomškovich praznikov v Mariboru

priredim v moji specijalni trgovini kave, čaja in kakao-a v soboto, dne 27. in v nedeljo, dne 28. junija t.l.

BREZPLAČNO POSKUSNO KUHANJE

„UNION“ kakao-a, na katero poskušajo vse obiskovalce praznikov vladno vabim.

Z. ANDERLE
Gosposka ul. 20, Telef. 29-10.

Ob priliki
Slomškovich praznikov,
ko posetite Maribor, oglasite se
v trgovini

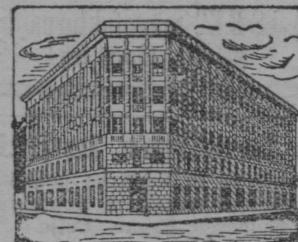
Karl Jančič, Aleksandrova c. 11

ki Vam nudi manufakturno blago vseh vrst, klobuke, perilo, odeje itd. v najboljši kakovosti ter po najnižjih dnevnih cenah.

Okvirji - keramika - porcelan

Steklarna 784

Klančnik Ivan
Slovenska ul. 15 Barbarska ul. 5

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Mestna hranilnica v Mariboru

Ustanovljena leta 1862.

Meščani, okoličani! Oklenite se svojega domačega zavoda, zbirajte in množite domači kapital.

Vaše naložbe v tem zavodu so popolnoma varne in zajamčene.

Mesto Maribor in njega davkoplačevalci jamčijo za vse obveznosti tega zavoda.

Nove vloge se vodijo ločeno in so strankam v s a k čas na razpolago.

Pisarna odprta vsak delavnik od 9. do 12. ure Orožnova ulica 2.

Gumi za cepljenje trt

se dobijo najboljši pri tvrdki 749
I. Andrašič, Maribor

Ali že veste, da smo za Slomškove praznike vsem vrstam blaga znatno znižali cene?

M. G A J Š E K, manufakturna trgovina
Maribor, Glavni trg 1 781

Ob Slomškovih praznikih

ne pozabite ogledati izložb in zaloge

oblek,
klobukov,
perila,
čevljev
i. t. d.

Ogled zaloge za nakup neobvezen.

Za hranične knjižice

Mestne hraničnice in Ljudske posojilnice v Celju dobite manufakturno in konfekcijsko blago pri tvrdki Kolbezen Franc, Celje. 740

Bučno olje

pristno liter Din 11.50, banatska moka najfinje 00g kg Din 2.75, krušna moka Din 1.80, 2, 2.25 in 2.50, turšica kg Din 1.35, kava, sladkor, riž in milo ter drugo špecerijsko blago kupite po izvanredni nizki ceni v špecerijskem oddelku veletrgovine I. Andrašič, Maribor, Vodnikov trg 4. 770

Sirite „Slov. gospodarja“!

Pozor, gostilničarji!

Vaše potrebe pri steklenicah, v kozarcih in v posodi iz porcelana, kakor krožniki, sklede, cele garniture itd., si krijete najugodnejše v oddelku veletrgovine

I. Andrašič, Maribor

Vodnikov trg 4. 751

Dobro blago! Nizke cene!

Platno, hlačevino, sukno itd. dobite v

Trpinovem bazarju
778 Maribor, Vetrinjska ulica 15

Telefon:

trgovina 22—80 pisarna 22—82.

Brzjavci:

PINLEN Maribor.

Oglejte si našo zalogu!

Prepričajte se o naših cenah!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

V lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezom

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici Gospodska ulica 23 v Mariboru Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezom.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.